

Bruksela, dnia 9 października 2013 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 88/2013

Sprawozdanie z inicjatyw i opinii Komisji Europejskiej we wrześniu 2013 r.

(transport, ochrona środowiska, turystyka, sport, przemysł, badania naukowe,
innowacje, agenda cyfrowa, ochrona zdrowia, polityka zatrudnienia)

Bruksela, wrzesień 2013

1. **TRANSPORT** - Komisja proponuje, jak lepiej wykorzystywać drogi wodne w Europie
2. **TRANSPORT** - Komisja podpisuje umowę na dotację zrównoważonej mobilności w miastach wartą 4 mln EUR
3. **TRANSPORT** - EBI wspiera modernizację polskich kolei kredytem w wysokości 235 mln EUR
4. **OCHRONA ŚRODOWISKA** - UE będzie chronić bioróżnorodność przed gatunkami inwazyjnymi
5. **TURYSTYKA** - Udany sezon turystyczny pobudza gospodarkę Europy i zwiększa liczbę miejsc pracy
6. **SPORT** - Forum Sportu UE: Złoty medalista olimpijski podnosi kwestię „równoległych karier zawodowych”
7. **PRZEMYSŁ** - Gospodarka europejska nie może się dynamicznie rozwijać bez silnego przemysłu
8. **BADANIA NAUKOWE** - 660 mln EUR z funduszy unijnych dla wybitnych naukowców
9. **BADANIA NAUKOWE** - Sprawozdanie z postępu prac nad europejską przestrzenią badawczą: coraz bliżej utworzenia „jednolitego rynku” w zakresie badań naukowych
10. **INNOWACJE** - Komisja wprowadza nowy wskaźnik poziomu innowacyjności

11. **INNOWACJE** - Komisja Europejska poszukuje kandydatów do tytułu „Stolicy Innowacji”
12. **AGENDA CYFROWA** - Komisja proponuje istotny krok naprzód w kierunku jednolitego rynku telekomunikacyjnego
13. **AGENDA CYFROWA** – Roboty zastąpią inspektorów przy kontroli w rafineriach
14. **OCHRONA ZDROWIA** - Komisja Europejska podejmuje zdecydowane działania przeciwko dopalaczom
15. **OCHRONA ZDROWIA** - Raport na temat nierówności zdrowotnych: coraz mniejsze różnice w średniej długości życia i w śmiertelności niemowląt w UE
16. **OCHRONA ZDROWIA** - Komisja wnosi przeciwko Polsce sprawę do Trybunału Sprawiedliwości w związku z nieprzestrzeganiem przepisów UE dotyczących jakości i bezpieczeństwa tkanek i komórek ludzkich
17. **POLITYKA ZATRUDNIENIA** - Europejski Monitor Wolnych Stanowisk Pracy pokazuje możliwości zatrudnienia w sektorze opieki zdrowotnej
18. **PRAWA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ** - Badanie wskazuje, że około 35% miejsc pracy w UE jest związane z sektorami korzystającymi w dużym stopniu z praw własności intelektualnej

1. TRANSPORT - Jak lepiej wykorzystywać drogi wodne w Europie

Komisja Europejska przedstawiła 10 września br., nowy program działań¹, który ma celu zwiększenie liczby przewozów towarowych rzekami i kanałami w Europie. Barki to jedne z najbardziej przyjaznych dla środowiska i energooszczędnych form transportu, ale obecnie w ten sposób przewożonych jest jedynie 6 proc. ładunków rocznie. Nowe propozycje mają przyczynić się do lepszego wykorzystania potencjału, jaki stanowi 37 tys. km wodnych dróg śródlądowych w Europie. Dzięki temu przewóz towarów stanie się łatwiejszy i bardziej ekologiczny, wspierana będzie innowacyjność i poprawią się możliwości zatrudnienia.

---

¹ NAIADES II. W kierunku wysokiej jakości śródlądowego transportu wodnego. Najady to w mitologii greckiej nimfy wodne.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Siim Kallas**, który odpowiada za transport, powiedział: „Co roku rzekami i kanałami przewożonych jest 500 mln ton towarów. To równowartość 25 mln ciężarówek. To jednak wciąż za mało. Musimy wspierać rozwój sektora transportu śródlądowego, tak aby w perspektywie długoterminowej jego jakość stale rosła. Musimy usunąć wszelkie przeszkody hamujące rozwój tego sektora i zadbać o inwestycje w wykwalifikowanych pracowników.”

Komisja proponuje działania w następujących obszarach.

- **Usunięcie barier hamujących rozwój**

Znaczne utrudnienia w swobodnym przepływie (tzw. wąskie gardła) w postaci nieodpowiednich wymiarów śluz, mostów lub torów wodnych oraz brakujące ogniwa, takie jak połączenie systemów rzecznych Sekwany i Skaldy, stanowią przeszkodę na drodze do rozwinięcia pełnego potencjału tego sektora. Komisja proponuje, aby poprawić transport wodny ładunków poprzez modernizację śluz, mostów i kanałów żeglugowych. W nowym instrumencie „Łącząc Europę” i wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) położono nacisk na nowe możliwości finansowania śródlądowych dróg wodnych. Śródlądowe drogi wodne są ponadto ważnym elementem sześciu spośród dziewięciu korytarzy sieci bazowej TEN-T.

- **Bardziej ekologiczny i innowacyjny sektor**

W porównaniu z innymi rodzajami transportu śródlądowy transport wodny jest energooszczędny, bezpieczny, niemal pozbawiony zatorów i cichy. Wśród środków, które zaproponuje Komisja, znajdują się m.in. nowe normy dla silników w celu zachęcenia do inwestycji w technologie niskoemisyjne, jak również wsparcie na rzecz badań i innowacji.

- **Lepsze połączenia z innymi rodzajami transportu**

Nacisk zostanie położony na poprawę połączeń między wodnym transportem śródlądowym, transportem drogowym i kolejowym – przy szczególnym uwzględnieniu połączeń morskich i rzecznych. W oparciu o wyniki obecnie trwającego przeglądu usług informacji rzecznej Komisja przedstawi propozycje mające na celu poprawę przeładunku towarów i ograniczenie formalności administracyjnych.

- **Inwestowanie w wykwalifikowaną siłę roboczą**

Rozwój sektora transportu śródlądowego zależy od dostępności wykwalifikowanej siły roboczej. Nowe propozycje Komisji mają zapewnić lepsze uznawanie kwalifikacji i kariery zawodowej w tym sektorze w celu poprawy dostępu do wykwalifikowanej siły roboczej i zwiększenia mobilności pracowników.

- **Kontekst**

W 20 państwach członkowskich UE mamy około 37 tys. km śródlądowych dróg wodnych, którymi co roku transportowanych jest około 500 mln ton ładunków. Transport skoncentrowany jest głównie w gęsto zaludnionych obszarach o dużym zagęszczeniu ruchu. Systemy rzeczne Renu, Skaldy i Mozy są połączone z Sekwaną i Dunajem. Jednak wciąż istnieją wąskie gardła, które uniemożliwiają pełną integrację europejskich systemów rzecznych z europejskim obszarem transportu.

Trwające od 2008 r. spowolnienie gospodarcze w UE, nadwyżki mocy produkcyjnych w niektórych segmentach rynku, utrzymujące się rozdrobnienie podmiotów działających na rynku oraz starzenie się floty doprowadziły do pogorszenia się perspektyw gospodarczych i perspektyw w zakresie zrównoważonego rozwoju w dziedzinie żeglugi śródlądowej. Dlatego program działań NAIADES II ma na celu stworzenie stabilnych długoterminowych ram dla inwestycji w żeglugę śródlądową wysokiej jakości i innowacji w tym zakresie oraz wprowadzenie krótko- i średnioterminowych środków, takich jak np. zmiana kosztownych wymogów technicznych. W ramach NAIADES II finansowanie unijne i krajowe oraz fundusze pochodzące z sektora musi być przeznaczone na wspieranie niezbędnych inwestycji. Dlatego tak ważny jest dostęp do finansowania.

- **Dodatkowe informacje:**

- **Najważniejsze fakty i dane**

- Każdy z pięciu największych portów morskich w Unii Europejskiej ma połączenie z śródlądowymi drogami wodnymi.
- Co roku śródlądowymi drogami wodnymi w Unii przewozi się towary o wartości 140 mld tonokilometrów.
- Sieć korytarzy TEN-T obejmuje 230 porty śródlądowe, z których około 75 wchodzi w skład sieci bazowej. Prawie 40 z tych portów pełni jednocześnie funkcję portu śródlądowego i morskiego.

- Poziom emisji dwutlenku węgla i zużycie paliwa dużych statków śródlądowych wynosi tylko 1/3 odnośnych wartości w transporcie drogowym.
- Z Rotterdamu, największego portu morskiego w Unii, 1/3 wszystkich towarów w 2010 r. wyeksportowano śródlądowymi drogami wodnymi.
- Łączna długość żeglownych śródlądowych dróg wodnych Europy wynosi 37 tys. km.

- **Gdzie leży problem?**

Przewożenie towarów rzekami i kanałami jest cichą i bardzo energooszczędną formą transportu. Odgrywa ono kluczową rolę w przemieszczaniu towarów z ruchliwych portów morskich Europy do ich końcowego miejsca przeznaczenia. Jednakże potencjał tego rodzaju transportu nie jest w pełni wykorzystywany.

Rzekami Europy można transportować znacznie większą ilość towarów, niż czyni się to obecnie, i tym samym w większym stopniu odciążać zatłoczone drogi i połączenia kolejowe na niektórych spośród najgęściej zaludnionych obszarów. Szersze wykorzystanie żeglugi transportowej pozwoliłoby nam również ograniczyć zanieczyszczenie powietrza.

Ponadto znaczna część przedsiębiorstw w tym sektorze boryka się obecnie z trudnościami gospodarczymi. Popyt utrzymuje się na niskim poziomie, podczas gdy zdolności przewozowe wciąż wzrastają, co prowadzi do braku równowagi między podażą i popytem, przymusu obniżania cen, spadku wykorzystania zdolności przewozowych oraz redukcji zatrudnienia i rentowności.

- **Jaką strategię przyjęto do tej pory?**

Program działań NAIADES I przyjęty w 2006 r. zawierał listę ponad 30 działań mających na celu promowanie żeglugi śródlądowej. Wiele z nich już zrealizowano, nadeszła więc pora na uaktualnienie programu. W nowej strategii musimy położyć nacisk na kluczowe kwestie poprawy wyników sektora, zarówno gospodarczych, jak i w zakresie ochrony środowiska.

- **Co KE proponuje?**

Komisja proponuje nowy program działań służących poprawie warunków ramowych sektora śródlądowego transportu wodnego oraz wyników tego środka transportu w zakresie gospodarki i ochrony środowiska.

Program **NAIADES II** ułatwi wprowadzanie długofalowych zmian strukturalnych w sektorze śródlądowego transportu wodnego. Obejmuje on także krótkofalowe działania podejmowane obecnie przez Komisję w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji gospodarczej w tym sektorze.

Program NAIADES II przewiduje następujące działania:

- **Poprawa jakości infrastruktury oraz wspieranie włączania śródlądowego transportu wodnego w łańcuchach logistyczny**

Infrastruktura dobrej jakości jest podstawowym warunkiem sprawnego funkcjonowania śródlądowego transportu wodnego. W celu pełnego wykorzystania potencjału żeglugi śródlądowej konieczne jest utrzymanie śródlądowych dróg wodnych w dobrym stanie, uzupełnienie brakujących połączeń w sieci tych dróg i zapewnienie lepszych połączeń z innymi rodzajami transportu, a także usunięcie tzw. wąskich gardeł.

W ramach instrumentu „Łącząc Europę” Komisja zapewni wsparcie służące udoskonaleniu obecnej oraz tworzeniu nowej infrastruktury na użytek żeglugi śródlądowej i przyczyni się do poprawy jakości jej połączeń z innymi rodzajami transportu. Realizacja korytarzy TEN-T zapewni uwzględnienie potrzeb wszystkich rodzajów transportu w sposób skoordynowany na etapie projektowania korytarzy.

Komisja dokona przeglądu uruchomionych usług informacji rzecznej² pod kątem potrzeby zwiększenia stopnia integracji danych ze wszystkich rodzajów transportu.

- **Wspieranie sprawnego funkcjonowania rynku i restrukturyzacji sektora oraz odpowiedź na potrzebę poprawy kwalifikacji i umiejętności pracowników sektora, a także jakości miejsc pracy**

Sektor śródlądowego transportu wodnego funkcjonuje w warunkach trudnej sytuacji gospodarczej. Ponieważ 80 proc. floty jest eksploatowane przez przedsiębiorstwa jednoosobowe, rozdrobnienie w sektorze utrzymuje się na wysokim poziomie. Utrudnia to dopasowanie podaży do popytu i hamuje zdolność sektora do

---

² Usługi informacji rzecznej (RIS) oraz powiązane z nimi projekty obejmują infrastrukturę zarządzania ruchem w ramach sieci śródlądowych dróg wodnych. Przewidują one w szczególności wprowadzenie interoperacyjnego, inteligentnego systemu zarządzania ruchem i transportem w celu optymalizacji istniejących zdolności przewozowych i stopnia bezpieczeństwa oraz poprawy współdziałania z innymi rodzajami transportu.

inwestowania i wprowadzania innowacji. Szacuje się, iż w ostatnim czasie zatrudnienie w sektorze spadło o 10 proc. Ze względu na obecną strukturę wiekową pracowników w nadchodzącym dziesięcioleciu zwiększy się liczba osób przechodzących na emeryturę. W niektórych segmentach rynku połowa pracowników ma ponad 50 lat.

Komisja podjęła rozmowy z przedstawicielami sektora i zainteresowanych państw członkowskich na temat odpowiednich środków umożliwiających przezwycięzenie trudnej sytuacji i wsparcie restrukturyzacji sektora. Komisja rozważa również możliwość podjęcia różnego rodzaju działań ustawodawczych w celu poprawy obecnej sytuacji. Podda ona ponownej analizie wymagania techniczne dotyczące statków oraz będzie zachęcać do jak najszybszego zwiększenia zastosowania ciekłego gazu ziemnego (LNG) jako paliwa zastępczego.

Komisja przedstawi propozycję działań mających na celu ograniczenie liczby przeszkód w dostępie do pracy i mobilności, waloryzację kwalifikacji i karier zawodowych w sektorze, a także zapewnienie równości szans.

- **Podniesienie poziomu ekologiczności w sektorze poprzez ograniczenie emisji i stymulowanie innowacyjności**

W porównaniu z innymi rodzajami transportu śródlądowego transport wodny jest energooszczędny, bezpieczny, niemal pozbawiony zatorów i cichy. Jednakże postęp w ograniczaniu zanieczyszczeń powietrza nie wpisuje się w tę pozytywną tendencję. Wykorzystanie paliw alternatywnych, takich jak LNG, może pomóc sektorowi w osiągnięciu poziomów emisji porównywalnych z innymi rodzajami transportu.

Komisja dokona przeglądu dopuszczalnych wartości emisji dla nowych silników okrętowych oraz rozważy zmianę odnośnych wartości dla silników będących już w użyciu. Wprowadzi ona również zmiany w przepisach umożliwiające stosowanie LNG jako paliwa w żegludze śródlądowej.

W sektorze śródlądowego transportu wodnego regularnie powstają nowe usługi i rynki. Jednakże ogólny poziom innowacyjności jest niski i wymaga intensywnych działań stymulujących. Komisja wzywa przedstawicieli sektora do opracowania planu działania na rzecz badań, rozwoju i innowacji.

W ramach programów „Horyzont 2020” i „Łącząc Europę” Komisja zapewni wsparcie na rzecz podniesienia poziomu ekologiczności i wprowadzania innowacji w sektorze. Jako część pakietu NAIADES II przedłożyła ona wniosek dotyczący wykorzystania funduszu rezerwowego sektora w celu wsparcia inwestycji w zakresie ograniczania emisji. Państwa członkowskie mogą uzupełnić działania Komisji na poziomie krajowym, tworząc w tym celu stosowne programy.

- **Nowe podejście do zarządzania**

W ramach programu NAIADES II podjęte zostaną kroki przeciwdziałające nakładaniu się ram prawnych i kompetencji w sektorze żeglugi śródlądowej. Obejmą one działania administracyjne i ustawodawcze służące zapewnieniu bardziej ukierunkowanej współpracy z innymi organizacjami międzynarodowymi w celu uniknięcia powielania uregulowań.

Pierwszym krokiem w tym kierunku jest porozumienie administracyjne między służbami Komisji a Centralną Komisją Żeglugi na Renie oraz nowy wniosek będący częścią pakietu NAIADES II, dotyczący dyrektywy mającej zastąpić dyrektywę 2006/87/WE ustanawiającą wymagania techniczne dla statków żeglugi śródlądowej i pozwalającej na wcielenie w życie jednolitych norm.

- **Jakie przyniesie to korzyści?**

Lepsze wykorzystanie śródlądowych dróg wodnych odbije się korzystnie na wszystkich gałęziach gospodarki w Europie.

Operatorom żeglugi śródlądowej przyniesie ono korzyści w postaci bardziej przejrzystych ram prawnych, poprawy warunków pracy, ramowych uregulowań stymulujących innowacyjność oraz zwiększenia możliwości wykorzystania zasobów finansowych zgromadzonych przez sektor w funduszu rezerwowym. Natomiast przemysł i użytkownicy żeglugi śródlądowej będą mogli korzystać z wysokiej jakości usług w tym sektorze.

Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej śródlądowej żeglugi transportowej i poprawa jej osiągnięć w zakresie ochrony środowiska przyniesie mieszkańcom Europy lepsze warunki zdrowotne i poprawę stanu środowiska naturalnego.

- **Dodatkowe informacje:**

http://ec.europa.eu/transport/modes/inland/promotion/naiades_en.htm

Infografika dotycząca portów UE:

http://ec.europa.eu/transport/modes/maritime/infographics_en.htm

2. TRANSPORT - Komisja podpisuje umowę na dotację zrównoważonej mobilności w miastach wartą 4 mln EUR

W dniu 30 września 2013 r. Komisja Europejska i konsorcjum składające się z 14 europejskich instytutów i stowarzyszeń badawczych oraz firm konsultingowych — w tym 10 MŚP — podpisały umowę w sprawie przyznania dotacji w wysokości 4 mln euro na realizację trzyletniego projektu pod nazwą „Civitas Capital”.

Siim Kallas, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za transport, powiedział: „Dotacja ta poświadcza stałe zaangażowanie UE w zapewnianie zrównoważonej mobilności w miastach. CIVITAS jest jedną z najważniejszych inicjatyw UE w tej dziedzinie i przyniesie z pewnością wymierne rezultaty. Musimy rozwijać miejski wymiar naszej polityki transportowej. W tym celu Komisja przedstawi kompleksowy pakiet na rzecz mobilności w miastach w późniejszym okresie tego roku.”

Projekt „Civitas Capital” ma na celu:

- usystematyzowanie dostępnej wiedzy w ramach zajmujących się konkretnymi tematami grup, które opracują wytyczne zawierające najlepsze praktyki;
- formułowanie zaleceń dotyczących przyszłych priorytetów badawczo-rozwojowych, które Komisja zamierza uwzględnić w programie badawczym na lata 2014-2020;
- opracowanie pakietów szkoleniowych i organizowanie wymian i staży dla osób zawodowo zajmujących się mobilnością w miastach (szkolenia i staże zostaną zaoferowane około 500 specjalistom);
- zarządzanie funduszem w wysokości blisko 500 tys. euro w celu wspierania transferu środków do innych miast, umożliwiając większej liczbie miast wdrażanie sprawdzonych działań z zakresu mobilności w miastach;
- utworzenie pięciu dodatkowych krajowych i regionalnych sieci i kontynuowanie zarządzania pięcioma istniejącymi. Celem tych sieci jest

zwiększenie rozpowszechniania know-how i najlepszych praktyk w danych grupach językowych lub geograficznych;

- utworzenie centrum wiedzy dostępnego dla wszystkich zainteresowanych stron za pośrednictwem strony internetowej poświęconej CIVITAS — miejsca, w którym wszystkie materiały opracowane przez i dla CIVITAS zostaną powszechnie udostępnione w celach edukacyjnych i ponownego stosowania.

- **Kontekst**

Inicjatywa **CIVITAS**, (akronim powstały ze słów „cities, vitality, sustainability” (miasta, żywotność, zrównoważony rozwój)), jest finansowana w ramach programu ramowego UE w zakresie badań. Jej celem jest wspieranie miast w ich wysiłkach na rzecz wprowadzania innowacji służących bardziej zrównoważonej mobilności w miastach. Od czasu zapoczątkowania inicjatywy CIVITAS w 2002 r. w jej ramach wsparcia udzielono ponad 700 projektom demonstracyjnym realizowanym w około 60 miastach (należących do sieci 200 miast, które czerpią z doświadczeń tych projektów), a całkowite inwestycje ze strony UE wyniosły ponad 200 mln euro. Uruchomiło to dodatkowe inwestycje w wysokości blisko 1 mld euro od władz lokalnych i regionalnych oraz od partnerów prywatnych.

W 2009 r. Komisja przyjęła **Plan działania na rzecz mobilności w miastach** obejmujący 20 działań, które miały zostać zrealizowane do 2012 r. i którego wyniki są obecnie oceniane. W 2011 r. Komisja opublikowała **białą księgę w sprawie transportu**, która ustanawia dwa konkretne cele dotyczące mobilności w miastach: stopniową eliminację pojazdów o napędzie konwencjonalnym z miast do 2050 r. oraz osiągnięcie zasadniczo wolnej od emisji CO₂ logistyki w dużych ośrodkach miejskich do 2030 r.

- **Dodatkowe informacje**

Strona internetowa poświęcona CIVITAS:

<http://www.civitas-initiative.eu/index.php?id=69>

Strona internetowa DG ds. Mobilności i Transportu:

http://ec.europa.eu/transport/index_en.htm

Strona internetowa dotycząca mobilności w miastach:

http://ec.europa.eu/transport/themes/urban/urban_mobility/index_en.htm

Strona internetowa kampanii „Wybieraj właściwe środki transportu”

<http://dotherightmix.eu/>

3. TRANSPORT - EBI wspiera modernizację polskich kolei kredytem w wysokości 235 mln EUR

Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) udzielił kredytu w wysokości 235 mln EUR PKP Polskim Liniom Kolejowym SA (PLK) na modernizację 92.5 km linii kolejowej z Warszawy Okęcie do Radomia. Jest to kontynuacja udanej współpracy EBI z PLK – łączna suma dziewięciu kredytów EBI na modernizację kolei w całej Polsce wynosi 1,65 mld EUR.

Dzięki wsparciu EBI na odcinku pomiędzy Warszawą a Radomiem wprowadzony zostanie szereg ulepszeń, w szczególności zbudowany zostanie drugi tor na odcinku pomiędzy Warką a Radomiem, zmodernizowany zostanie system zasilania, a system sygnalizacyjny i telekomunikacyjny będzie wymieniony. Pociągi pasażerskie będą mogły jechać po zmodernizowanych torach z maksymalną prędkością 160 km/h, natomiast pociągi towarowe będą mogły osiągnąć prędkość do 120 km/h. Ponadto zostaną podjęte dodatkowe działania mające na celu ograniczenie szkodliwego wpływu ruchu pociągów na środowisko naturalne (np. ekrany akustyczne, odwodnienia, przejścia dla zwierząt). Podniesie się również poziom bezpieczeństwa na tym odcinku w związku z wprowadzeniem ulepszeń na 50 przejazdach kolejowych. Wymienione prace modernizacyjne mają się rozpocząć jeszcze w tym roku, a potrwać do końca 2017 r.

„Celem EBI jest między innymi promowanie konkurencyjnych i przyjaznych środowisku usług transportowych. Jesteśmy w związku z tym szczególnie zadowoleni z zawarcia umowy z PLK, ponieważ inwestycja ta nie tylko poprawi jakość usług polskiej kolei, ale także pozwoli na zmniejszenie kosztów eksploatacji pociągów oraz skrócenie czasu podróży. Powinno to przyczynić się do rezygnowania z innych, bardziej szkodliwych dla środowiska naturalnego, środków transportu na rzecz z kolei w gęsto zaludnionym województwie mazowieckim” — powiedział Werner Hoyer, Prezes EBI.

Dzięki oferowanym przez EBI konkurencyjnym warunkom finansowania, PLK będzie mogła skorzystać z niższych kosztów finansowania oraz długiego okresu spłaty kredytu na modernizację polskiej kolei.

„Kredyt EBI wspiera coraz bardziej przyspieszający program inwestycyjny, który w tym roku osiągnie 5,5 mld zł, a w przyszłym 9 mld zł. PKP PLK korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł finansowania inwestycji, mających na celu poprawę stanu infrastruktury i wzmocnienie pozycji transportu kolejowego w systemie transportowym kraju. Nasza współpraca z EBI określa również pozycję PLK, jako wiarygodnego partnera biznesowego” – dodał Remigiusz Paszkiewicz, Prezes PLK.

Europejski Bank Inwestycyjny jest bankiem Unii Europejskiej, który udziela kredytów długoterminowych, a którego udziałowcami jest 28 państw członkowskich UE. EBI zapewnia długoterminowe wsparcie finansowe dla rzetelnie przygotowanych inwestycji, przyczyniając się w ten sposób do realizacji celów polityki unijnej — zwłaszcza w takich dziedzinach jak przeciwdziałanie zmianom klimatycznym, wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw czy zwiększanie innowacyjności i spójności.

W roku 2012 wysokość wsparcia finansowego udzielonego Polsce przez EBI wyniosła 4,4 mld EUR, z czego 15 % było przeznaczone na projekty dotyczące transportu kolejowego i komunikacji miejskiej. EBI wspiera inwestycje kolejowe w Polsce już od 23 lat – dzięki kredytom EBI modernizowana jest infrastruktura kolejowa, jak także zakupione zostały nowoczesne tabory kolejowe.

4. OCHRONA ŚRODOWISKA - UE będzie chronić bioróżnorodność przed gatunkami inwazyjnymi

Komisja Europejska przedstawiła 9 września 2013 r. projekt nowych przepisów, które mają pomóc powstrzymać postępujące zagrożenie ze strony gatunków inwazyjnych i zaradzić powodowanym przez nie szkodom. W Europie występuje obecnie 12 tys. gatunków, które są obce w tutejszym środowisku naturalnym. Około 15 proc. z nich to gatunki inwazyjne, a ich populacja szybko się rozrasta. Projekt przepisów jest odpowiedzią na narastające problemy wywołane zadomowieniem się tych inwazyjnych gatunków obcych. Są to problemy:

- **ekonomiczne** – co roku inwazyjne gatunki obce powodują w Europie straty o wartości co najmniej 12 mld euro wynikające z zagrożeń dla zdrowia ludzkiego (np. niebezpieczny gatunek osy *vespa velutina* czy azjatycki komar tygrysi, który roznosi choroby śmiertelne), ze szkód w infrastrukturze (np. rdestowiec ostrokończysty, który uszkadza budynki) oraz ze strat w płodach rolnych (np. nutrie, które niszczą uprawy)
- **ekologiczne** – inwazyjne gatunki obce mogą spowodować poważne straty w ekosystemach i doprowadzić do wyginięcia gatunków, które są konieczne do utrzymania równowagi w naszym środowisku naturalnym. Na przykład czeremcha amerykańska w poważnym stopniu zakłóca funkcjonowanie ekosystemów leśnych, a wiewiórka szara wypiera rodzimą wiewiórkę pospolitą. Inwazyjne gatunki obce są drugą najpoważniejszą przyczyną utraty różnorodności biologicznej na świecie po utracie siedlisk
- **polityczne** – wiele państw członkowskich już teraz musi przeznaczać duże kwoty na walkę z tym problemem, ale ich wysiłki nie będą skuteczne, jeśli będą podejmowane wyłącznie na płaszczyźnie krajowej. Na przykład prowadzona w Belgii kampania wypleniania barszczu mantegazyjskiego nie zakończy się sukcesem, jeśli gatunek ten przywędruje z powrotem z Francji.

Komisarz ds. środowiska **Janez Potočnik** stwierdził: „Walka z inwazyjnymi gatunkami obcymi to doskonały przykład obszaru, w którym Europa osiąga większe postępy, gdy działa wspólnymi siłami. Projekt rozporządzenia, który przedstawiliśmy, pomoże chronić bioróżnorodność. Ma on nam pozwolić przeciwstawić się przede wszystkim najpoważniejszym zagrożeniom. Dzięki temu działania krajowe staną się skuteczniejsze i będziemy mogli osiągać postępy mniejszym kosztem. Mam nadzieję, że współpraca z państwami członkowskimi i Parlamentem Europejskim zaowocuje przyjęciem tych przepisów i umożliwi nam intensywniejszą walkę z tym problemem na poziomie całej Europy”.

Projekt przepisów powstał z myślą o przyszłej **liście inwazyjnych gatunków obcych, które stanowią poważny problem dla UE** – lista ta zostanie sporządzona wspólnie z państwami członkowskimi, przy użyciu ocen ryzyka i dowodów naukowych. Wymienione na tej liście gatunki zostaną objęte zakazem importu do UE oraz kupna, stosowania, uwalniania do środowiska i sprzedaży w UE. Dla dotychczasowych handlarzy, hodowców czy właścicieli zwierząt, których zacznie obowiązywać zakaz, zostanie wprowadzony okres przejściowy, w którym będą stosowane środki specjalne.

Projekt rozporządzenia przewiduje trzy rodzaje interwencji:

- **Zapobieganie** – państwa członkowskie będą organizować kontrole, aby zapobiec umyślnemu wprowadzaniu na ich terytorium zakazanych gatunków. Jednak wiele gatunków trafia do UE w sposób niezamierzony – jako zanieczyszczenia w produktach czy „pasażerowie na gapę” w kontenerach. Państwa członkowskie będą musiały podjąć działania mające na celu wykrycie takich form przemieszczania się gatunków i wprowadzić środki zapobiegawcze.
- **Wczesne ostrzeżenie i szybkie reagowanie** – gdy już państwa członkowskie wykryją stanowiący zagrożenie gatunek obcy, który zadomawia się w UE, podejmą natychmiastowe działania, aby go usunąć.
- **Minimalizacja strat** wywoływanych przez zadomowione inwazyjne gatunki obce – jeśli dany gatunek szeroko się już rozprzestrzenił, państwa członkowskie będą musiały wdrożyć środki, które pozwolą ograniczyć szkody.

Nowe przepisy stanowią zachętę do wprowadzenia spójniejszych metod działania, które będą też w większej mierze oparte na podejściu zapobiegawczym. W przyszłości pozwoli to zwiększyć skuteczność podejmowanych wysiłków i obniżyć zarówno koszt strat, jak i koszt działań.

- **Kolejne kroki**

Projekt rozporządzenia zostanie teraz przedyskutowany w Radzie i w Parlamencie. Państwa członkowskie będą w pełni uczestniczyć w opracowywaniu listy gatunków, mogą też proponować nowe gatunki do zamieszczenia na liście. Pomocą będzie im służyć europejska sieć EUSIN udzielająca informacji na temat gatunków obcych (<http://easin.jrc.ec.europa.eu/>).

- **Kontekst**

Inwazje gatunków obcych w Europie najprawdopodobniej jeszcze się nasilą w wyniku zwiększonej wymiany handlowej i rozwoju turystyki, które ułatwiają przemieszczanie się gatunków po całym świecie.

Rozporządzenie w sprawie zapobiegania zadomawianiu się inwazyjnych gatunków obcych i reagowania na to zjawisko powstało w oparciu o plan działania UE na rzecz efektywnego gospodarowania zasobami oraz unijną strategię ochrony różnorodności biologicznej do roku 2020.

- **Dodatkowe informacje:**

http://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm

5. TURYSTYKA - Udany sezon turystyczny pobudza gospodarkę Europy i zwiększa liczbę miejsc pracy

Pomimo kryzysu gospodarczego Europa pozostaje jednym z najpopularniejszych celów podróży turystycznych. Liczba zagranicznych turystów przyjeżdżających do Europy wzrosła w pierwszej połowie 2013 r. o 5 proc., przy czym najlepszy wynik odnotowano w Europie Środkowej i Wschodniej (+9 proc.) oraz w Europie Południowej i w basenie Morza Śródziemnego (+6 proc.)[1]. Przez pierwsze sześć miesięcy tego roku Hiszpania była najpopularniejszym krajem docelowym, a kolejnymi są Włochy, Francja, Austria, Niemcy, Grecja i Wielka Brytania; kraje Europy Wschodniej, takie jak Litwa, Słowacja i Łotwa, również odnotowały znaczny wzrost.

W sektorze turystycznym w Europie są obecnie dostępne dziesiątki tysięcy miejsc pracy, co może poprawić sytuację ponad 26 milionów bezrobotnych Europejczyków. Zatrudnienie w sektorze turystycznym jest szczególnie atrakcyjne dla młodych ludzi, z których 23,5 proc. jest bezrobotnych (w niektórych miejscach stopa bezrobocia w tej grupie sięga niespotykanego poziomu 50 proc.). Pomimo istnienia miejsc pracy w sektorze turystyki dopasowanie potencjalnych pracodawców i wykwalifikowanych pracowników w całej Europie często jest trudne. Aby wesprzeć zatrudnienie i mobilność, Komisja Europejska stworzyła **EURES**, pierwszy ogólnoeuropejski portal z ofertami zatrudnienia, w którym można obecnie znaleźć liczne oferty w sektorze turystyki. W portalu wkrótce możliwe będzie wyszukiwanie ofert pod kątem umiejętności specyficznych dla tego sektora.

<https://ec.europa.eu/eures/>

Antonio Tajani, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej i komisarz ds. przemysłu i przedsiębiorczości, powiedział: „Obchodzimy dziś Światowy Dzień Turystyki. Cieszę się, że mogę zacytować dobre dane liczbowe dotyczące pierwszej części tegorocznego sezonu turystycznego, zwłaszcza ze względu na fakt, iż większość państw członkowskich UE boryka się dziś z wysokim bezrobociem i trudnościami gospodarczymi. Turystyka zawsze zajmowała ważne miejsce w moim

planie pracy, gdyż sektor ten zatrudnia prawie 20 mln osób i jest powiązany z innymi sektorami o kluczowym znaczeniu, takimi jak kultura, żywność, moda, budownictwo i transport. Powinniśmy nadal poszukiwać sposobów wzmocnienia europejskiego sektora turystyki. Nasza inicjatywa w zakresie upraszczania systemu wizowego, której celem jest przyciągnięcie większej liczby turystów z krajów o gospodarkach wschodzących, stanowi dobry przykład współpracy na rzecz usunięcia barier politycznych i administracyjnych w celu pobudzenia wzrostu gospodarczego”.

Więcej informacji na temat wyników sezonu turystycznego 2013:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=6966

- **Mistrzowie wśród regionów Europy**

W 2013 r. prym wśród krajów śródziemnomorskich wiodła **Hiszpania**; w okresie między styczniem a lipcem przyjęła ona 34 mln turystów, co oznacza czteroprocentowy wzrost liczby zagranicznych turystów w porównaniu z rokiem poprzednim¹. Sektor turystyczny w **Grecji** wzrósł o 9,2 proc., kraj ten przyjął w okresie siedmiu miesięcy około 7 mln turystów. Znaczny wzrost odnotowano również na **Malcie** (+10 proc.) i w **Portugalii** (+8 proc.). Wyniki w Europie północnej również były wysokie, choć bardziej umiarkowane (+3 proc.), z wyjątkiem **Zjednoczonego Królestwa**, w przypadku którego odnotowano 4 proc. wzrost przyjazdów po ubiegłorocznych letnich igrzyskach olimpijskich. We Francji odnotowano wzrost liczby zagranicznych turystów, który kompensował mniejszą liczbę turystów krajowych.

Najlepsze wyniki w Europie Środkowej i Wschodniej uzyskały **Słowacja** (+19 proc.), **Łotwa** (+11 proc.) i **Litwa** (+9 proc.). Obiecujące wyniki uzyskało także nowe państwo członkowskie UE: **Chorwacja**. Kraj ten odnotował wzrost przyjazdów na poziomie 5,4 proc. Oraz zwiększenie liczby noclegów o 3,3 proc. w porównaniu z rokiem 2012. Tylko w sierpniu liczba zarejestrowanych wjazdów do Chorwacji była o 10 proc. wyższa niż w poprzednim roku. Mniej zadowolające dane pochodzą z **Cypru**, gdzie w okresie od stycznia do lipca 2013 r. liczba przyjeżdżających turystów zmniejszyła się o 5,8 proc.

Te nowe dane WTO zawarte w Barometrze Światowej Turystyki, wraz z danymi krajowych urzędów turystyki i statystyki potwierdzają wyniki badania dotyczącego stosunku Europejczyków do turystyki i są spójne z wynikami sezonu wiosennego i

zimowego, które w pierwszej części roku wskazywały na pozytywne tendencje w sektorze.

- **Zwiększony ruch zarejestrowały również europejskie porty lotnicze**

Kluczowe wskaźniki dotyczące przemysłu lotniczego także potwierdzają pozytywne tendencje: liczba przewozów na trasach europejskich wzrastała w 2013 r. w nieco szybszym tempie niż w roku poprzednim. Dla przykładu prawie **2 mln** zagranicznych turystów **przyleciało latem do głównych portów lotniczych Grecji**, co stanowiło nowy impuls dla tego śródziemnomorskiego kraju, który w próbach wyjścia z kryzysu gospodarczego liczy na turystykę. Także **Malta** odnotowała najlepszy w historii swych portów lotniczych miesiąc: w samym tylko sierpniu przez międzynarodowy port lotniczy na wyspie przewinęło się **500 000 pasażerów²**.

- **Przyszłość: uproszczenie systemu wizowego w celu przyciągnięcia jeszcze większej liczby turystów**

W perspektywie dalszego rozwoju potencjału turystyki w Europie Komisja Europejska do końca bieżącego roku przygotowuje przegląd kodeksu wizowego. Jego celem jest **uproszczenie i udoskonalenie procedur wizowych**, w szczególności dla turystów pochodzących z krajów o gospodarkach wschodzących, takich jak Chiny i Rosja, a jednocześnie zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa w UE. W ostatnich czterech latach podwoiła się liczba rosyjskich i chińskich turystów na terytorium UE; w dynamicznym tempie wzrasta także napływ turystów z Indii. Wielu potencjalnych podróżnych z państw spoza UE decydując się na wakacje w Europie napotyka jednak bariery związane z wizami. Nowa inicjatywa ma na celu usunięcie uciążliwych procedur wizowych i zachęcenie jeszcze większej liczby zagranicznych turystów do odwiedzenia europejskich gór, miast i wybrzeży.

http://ec.europa.eu/enterprise/magazine/articles/industrial-competitiveness/article_11088_en.htm

6. SPORT - Forum Sportu UE: Złoty medalista olimpijski podnosi kwestię „równoległych karier zawodowych”

Łatwo sobie wyobrazić, że sukces w sporcie jest biletem do megazarobków i życia w luksusie. I być może faktycznie tak jest w przypadku ścisłej elity, jednak dla większości sportowców rzeczywistość jest zupełnie inna. Po zakończeniu kariery sportowej muszą znaleźć „normalną” pracę. Dla niektórych wcale nie jest to łatwe, gdyż całą energię poświęcali dotychczas na sport i w związku z tym porzucili edukację. Kwestia „równoległych karier zawodowych” dla sportowców, których celem jest połączenie treningów sportowych z edukacją, będzie w 2013 r. jednym z głównych tematów Forum Sportu UE, które odbyło się w Wilnie w dniach 30 września – 1 października br. W drugim dniu forum do europejskiej komisarz ds. sportu, **Androulli Vassiliou**, dołączył **Šarūnas Marčiulionis**, legenda koszykówki i złoty medalista olimpijski, który wziął udział w panelu wysokiego szczebla w debacie na temat podwójnych karier.

Innymi zagadnieniami, które były przedmiotem dyskusji, były między innymi Erasmus+, nowy program UE na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu i opłaty za transfery piłkarzy, a Komisja przedstawiła nową [inicjatywę „HEPA”](#), której celem jest zachęcenie ludzi do częstszego ćwiczenia i korzystania z dobrodziejstw prozdrowotnej aktywności fizycznej. Po raz pierwszy forum będzie prowadziło kanał na Twitterze, który umożliwi uczestnikom forum i kibicom sportowym przekazanie natychmiastowych uwag i komentarzy.

Forum zbiegło się w czasie z nieformalnym spotkaniem ministrów sportu, w którym udział wzięła także komisarz Androulla Vassiliou. Głównym tematem nieformalnego spotkania było planowanie ważnych wydarzeń sportowych i spuścizna po nich oraz wkład sportu dla gospodarki.

Komisarz **Vassiliou** powiedziała: „Bardzo się cieszę, że Forum Sportu UE zwiększy wiedzę na temat znaczenia podwójnych karier dla sportowców. Na każde „bożyszcze”, takie jak Cristiano Ronaldo, Rafael Nadal lub Usain Bolt, przypada tysiące sportowców, którzy mają trudności z przystosowaniem się po zakończeniu kariery sportowej, jeśli nie przygotowali się wcześniej także do życia poza stadionem. Mam również nadzieję na spopularyzowanie naszego nowego programu Erasmus+, który po raz pierwszy będzie przewidywał także budżet na sport amatorski, jak również finansowanie transnarodowych kampanii zwalczania przemocy, nietolerancji i nierówności płci w sporcie”.

W latach 2014-2020 planowane jest przeznaczenie ponad 33 mln euro rocznie z programu [Erasmus+](#) na sport amatorski. Będzie on także wspierał międzynarodowe projekty mające na celu poszerzanie wymiany *know-how* i dobrych praktyk, specjalne europejskie imprezy sportowe o charakterze niekomercyjnym i wzmacnianie bazy danych naukowych do wykorzystania w kształtowaniu polityki w zakresie sportu. Głównymi beneficjentami będą organy publiczne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego zaangażowane w upowszechnianie sportu. Od 2007 r. Komisja przeznaczyła ponad 22 mln euro na wsparcie projektów sportowych.

- **Dalsze działania**

Rada i Parlament Europejski prawdopodobnie przyjmą program Erasmus+ w najbliższych tygodniach. Zaproponowane przez Komisję zalecenie w sprawie prozdrowotnej aktywności fizycznej być może zostanie przyjęte przez Radę jeszcze przed końcem roku.

- **Kontekst**

Na Forum Sportu UE spotkali się przedstawiciele europejskiego ruchu sportowego z przedstawicielami państw członkowskich. Organizowane dorocznie forum jest dla Komisji okazją do poinformowania zainteresowanych stron o jej inicjatywach legislacyjnych oraz do wysłuchania ich opinii. Forum to skupia 250 delegatów, w tym wiodących przedstawicieli Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego i Europejskich Komitetów Olimpijskich, europejskich federacji, organizacji sportu masowego oraz organizacji ligowych i organizacji zrzeszających kluby i sportowców.

Forum sportowe uwidacznia również zrealizowane w ciągu ostatnich dwóch lat projekty finansowane przez UE, ukierunkowane na lepsze zwalczanie przemocy i nietolerancji w sporcie, integrację społeczną imigrantów, wspieranie dobrego zarządzania w sporcie, walkę z ustawianiem wyników, promocję aktywności fizycznej w celu wspierania aktywnego starzenia się, propagowanie skutecznych sposobów promocji sportu na szczeblu komunalnym i wspólne transgraniczne imprezy sportu amatorskiego w sąsiadujących regionach i państwach członkowskich. Sport jest istotnym elementem życia milionów obywateli Europy. Wraz z wejściem w życie traktatu lizbońskiego w grudniu 2009 r., UE nabyła uprawnienia w obszarze sportu. [Artykuł 165 TFUE](#) mówi o tym, że UE ma wspierać, koordynować i

uzupełniać polityczne działania w dziedzinie sportu podejmowane przez państwa członkowskie UE. Wzywa się tam ponadto UE, aby przyczyniała się do propagowania europejskich przedsięwzięć sportowych, uwzględniając jego szczególny charakter, struktury oparte na zasadzie dobrowolności oraz jego funkcję społeczną i edukacyjną, oraz aby przyczyniała się do powstawania europejskiego wymiaru w sporcie.

- **Dodatkowe informacje**

Forum Sportu UE 2013 r.:

http://ec.europa.eu/sport/news/20130925-eusportforum2013_en.htm

Komisja Europejska - Strona internetowa dotycząca sportu:

http://ec.europa.eu/sport/index_en.htm

Strona internetowa komisarz Androulli Vassiliou:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/vassiliou/index_en.htm

7. PRZEMYSŁ - Gospodarka europejska nie może się dynamicznie rozwijać bez silnego przemysłu

Nastąpiła stabilizacja wyników przemysłu, niemniej jednak udział przemysłu w PKB w Europie zmniejszył się z 15,5 proc. rok temu do 15,1 proc. w lecie 2013 r. W dwóch sprawozdaniach w sprawie konkurencyjności opublikowanych w dniu dzisiejszym przez Komisję Europejską podkreśla się, iż państwa członkowskie poczyniły postępy w zakresie poprawy otoczenia biznesu, eksportu i zrównoważonego rozwoju. Wiele problemów pozostaje jednak wciąż nierozwiązanych. Zbliżenie między państwami mającymi najbardziej konkurencyjny przemysł i państwami o średniej konkurencyjności zostało zahamowane. Ponadto rosną koszty energii w prawie wszystkich państwach członkowskich, co przyczynia się do deindustrializacji Europy. Dużymi przeszkodami są również dostęp do finansowania oraz spadek inwestycji w niemal wszystkich państwach członkowskich. Aby europejski przemysł zaczął ponownie prosperować, konieczna jest zdecydowana poprawa działania administracji publicznej oraz powiązanie sektora edukacji z przedsiębiorstwami. Konieczne jest podjęcie dalszych starań w celu zintensyfikowania innowacji mających bezpośredni wpływ na rynek.

Strategia „Europa 2020” zapewnia strukturę dla wzrostu gospodarczego w UE. Komisja konsekwentnie przedkłada inicjatywy z różnych dziedzin mające na celu

stymulowanie wzrostu gospodarczego i tworzenie nowych miejsc pracy. Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Antonio Tajani** podkreślił dzisiaj, że Europa potrzebuje silnego przemysłu, aby zrealizować cele strategii „Europa 2020”. Przemysł wytwórczy wywiera silny wpływ na pozostałą część gospodarki, ze szczególnym uwzględnieniem wydajności ogółem. Przemysł generuje 80 proc. innowacji w sektorze prywatnym, ¾ wielkości eksportu, a także odgrywa istotną rolę w tworzeniu nowych miejsc pracy.

Antonio Tajani, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej oraz komisarz ds. przemysłu i przedsiębiorczości, powiedział: „Nadal jesteśmy daleko od postawionego przez Komisję w 2012 r. celu 20 proc., który ma być osiągnięty do roku 2020. Komisja podjęła szereg inicjatyw odnoszących się do rozwiązania takich kwestii jak: wysokie ceny energii, trudności w dostępie do kredytów, spadek inwestycji, brak umiejętności oraz biurokracja. A jesienią tego roku wystąpimy z inicjatywą na rzecz przemysłu, która idzie jeszcze dalej i ma na celu zintensyfikowanie działań w tym obszarze. Powinna ona odegrać rolę katalizatora w przededniu szczytu Rady w lutym 2014 r., tak aby znacząco zwiększyć wzrost gospodarczy i konkurencyjność przemysłu. W ciągu najbliższych kilku tygodni Komisja przedstawi swoje propozycje do omówienia w trakcie szczytu Rady.”

- **Sytuacja przemysłu europejskiego**

Odnotowano niepokojące zjawiska w dwóch obszarach kluczowych dla każdej gospodarki: wydajności i zatrudnienia. Wydajność europejskiej gospodarki uległa ponownie pogorszeniu w porównaniu ze Stanami Zjednoczonymi, podczas gdy z problemem bezrobocia nadal boryka się 11 proc. siły roboczej w Europie. Przemysł został szczególnie dotknięty tym problemem i od 2008 r. odnotował stratę 3,8 miliona miejsc pracy.

Główne ustalenia dwóch wzmiankowanych sprawozdań przedstawiają się następująco:

Elementy pozytywne:

- **Eksport stanowi główną siłę napędową działalności w przemyśle;** UE osiąga lepsze wyniki niż Stany Zjednoczone i Japonia. W roku 2012 Europa uzyskała nadwyżkę handlową wynoszącą 365 miliardów euro, co odpowiada około miliardowi euro dziennie.

- **Od roku 2008 nastąpiła poprawa wyników w dziedzinie innowacyjności**, jednak wygląda na to, że konwergencja zakończyła się w 2012 r.
- **W większości państw członkowskich nastąpiła poprawa odnośnie do otoczenia biznesu**, ale taką samą poprawę odnotowano na całym świecie.
- W większości państw członkowskich **wzrósł zasób umiejętności siły roboczej**.

Elementy negatywne:

- **Inwestycje utrzymują się na niezmiennie niskim poziomie.**
- **Wysokie ceny energii** stanowią istotny problem dla przemysłu.
- **Dostęp do finansowania** pogorszył się w wielu państwach członkowskich.
- W niektórych państwach członkowskich **zwiększenie efektywności i sprawności administracji publicznej** to kluczowy warunek przywrócenia wzrostu gospodarczego.

W sprawozdaniach proponuje się zasadniczo **następujące priorytety:**

- **Maksymalne uproszczenie** prowadzenia codziennej działalności przez przedsiębiorców.
- **Obniżenie kosztów produkcji w Europie** (np. w zakresie energii i surowców).
- **Ułatwienie dostępu do finansowania i rynków kapitałowych dla przedsiębiorstw**, w szczególności MŚP.
- **Otwarcie rynków dla przedsiębiorstw europejskich**, zarówno na rynku wewnętrznym, jak i w państwach trzecich.
- **Ułatwianie inwestycji w nowe technologie i innowacje**, ze szczególnym uwzględnieniem 6 priorytetowych obszarów określonych w 2012 r. w komunikacie w sprawie polityki przemysłowej.
- **Zagwarantowanie kompetencji i dostępności siły roboczej w Europie** odpowiadających potrzebom gospodarki dwudziestego pierwszego wieku.
- **Aspekt sektorowy unijnego podejścia do przemysłu**

Europa jest światowym liderem w wielu sektorach przemysłowych, a większość z nich obejmuje zróżnicowane łańcuchy dostaw, w których wiodące przedsiębiorstwa są powiązane z licznymi małymi i średnimi przedsiębiorstwami. Komisja zaproponowała już szereg środków politycznych w sektorach o strategicznym znaczeniu, takich jak przemysł samochodowy, stalowy, bezpieczeństwa i obronny.

- **Kontekst**

W ciągu najbliższych 6 miesięcy polityka przemysłowa będzie jednym z priorytetów w programie działań UE. Na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności w dniach 26 i 27 września nastąpi rozpoczęcie debaty politycznej poprzedzającej szczyt Rady w lutym 2014 r. poświęcony kwestiom konkurencyjności przemysłu i wzrostu gospodarczego, co będzie wyjątkową okazją do zdefiniowania kierunku wspierania wzrostu gospodarczego i gospodarki realnej na najwyższym szczeblu politycznym.

- **Dodatkowe informacje:**

Sprawozdanie w sprawie konkurencyjności w 2013 r.: bez przemysłu nie będzie wzrostu gospodarczego i miejsc pracy:

http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-815_en.htm

Konkurencyjność przemysłowa państw członkowskich UE: pomimo pewnych postępów nadal liczne wyzwania:

http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-816_en.htm

Dodatkowe informacje dotyczące ogólnego sprawozdania w sprawie konkurencyjności:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/industrial-competitiveness/index_en.htm

Monitorowanie postępów w państwach członkowskich:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/industrial-competitiveness/monitoring-member-states/index_en.htm

8. BADANIA NAUKOWE - 660 mln EUR z funduszy unijnych dla wybitnych naukowców

Badanie możliwości istnienia życia na Marsie, tworzenie wirusa mogącego zwalczyć komórki rakowe lub wykorzystywanie osiągnięć fotoniki w celu przywracania wzroku pacjentom z zaćmą. Wyzwania społeczne, takie jak starzenie się społeczeństw w krajach rozwijających się czy też brak równości szans w społeczeństwach kapitalistycznych. To tylko niektóre z projektów badawczych realizowanych przez 284

naukowców, którzy otrzymają wsparcie w łącznej wysokości 660 mln EUR z tegorocznych funduszy Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERBN).

W ramach szóstej i ostatniej edycji konkursu mającego na celu przyznanie grantów doświadczonym naukowcom, będącego częścią unijnego siódmego programu ramowego w zakresie badań, ERBN przyzna indywidualne dotacje sięgające 3,5 mln EUR. Dotacje te, jedne z najbardziej prestiżowych na świecie w zakresie pionierskich badań naukowych, umożliwią doświadczonym naukowcom o ugruntowanej pozycji kontynuowanie ich nowatorskich badań. Następny konkurs dla doświadczonych naukowców zostanie rozpisany już w ramach nowego unijnego programu w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”.

Unijna komisarz ds. badań, innowacji i nauki, **Máire Geoghegan-Quinn**, stwierdziła: „ERBN przyznaje dotacje naukowcom należącym do czołówki w swej dziedzinie, a w Europie potrzebujemy właśnie takich talentów. Dzięki ich kreatywności i wyjątkowej pracy zyskujemy wiedzę, która jest wartością samą w sobie, lecz efekty ich wysiłków przynoszą często także korzyści społeczeństwu i gospodarce. Z tego też względu w ramach programu «Horyzont 2020» na budżet ERBN przeznaczone zostaną znacznie większe niż dotychczas fundusze”.

Laureaci tegorocznej edycji konkursu reprezentują 27 różnych narodowości, przy czym najliczniejsi są naukowcy ze Zjednoczonego Królestwa, Niemiec, Francji, Niderlandów i Włoch. Beneficjenci dotacji pracują w około 150 instytucjach na terenie 18 różnych krajów europejskiej przestrzeni badawczej (EPB).

W tym roku w ramach konkursu złożono do ERBN nieco ponad 2 400 wniosków o grant, co stanowi niewielki wzrost (4,5 proc.) w stosunku do ubiegłego roku. Dzięki tym grantom nagrodzeni w konkursie naukowcy będą mogli stworzyć pod egidą ERBN własne zespoły badawcze, w których skład wejdzie, jak się szacuje, 1 200 doktorantów i habilitantów.

Dotacje przyznawane w ramach odnośnych konkursów trafiają do czołówki uznanych naukowców dowolnej narodowości i w dowolnym wieku, niezależnych na planie naukowym i posiadających udokumentowane doświadczenie badawcze z ostatnich lat oraz profil, który predestynuje ich do tego, by w swoich dziedzinach odgrywali rolę liderów. ERBN wspiera finansowo również uzdolnionych młodych badaczy dopiero rozpoczynających karierę naukową (granty ERBN dla początkujących naukowców),

jak też wybitnych naukowców, którzy osiągnęli już niezależność (granty ERBN dla naukowców u progu samodzielności badawczej).

Więcej informacji na temat przykładów odnośnych projektów badawczych uzyskać można **na stronie:**

http://erc.europa.eu/sites/default/files/press_release/files/Examples_ERC_AdG_Projects_2013.pdf

- **Kontekst**

Granty ERBN przyznawane są czołowym naukowcom dowolnej narodowości mieszkającym na terenie europejskiej przestrzeni badawczej lub deklarującym chęć przeprowadzenia się na ten teren, obejmujący państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa stowarzyszone w ramach unijnych programów w zakresie badań naukowych. Spośród wszystkich naukowców nagrodzonych w tegorocznej edycji konkursu najwięcej pracuje w największych państwach członkowskich Unii, to jest w Zjednoczonym Królestwie, Niemczech i Francji. Natomiast największa liczba laureatów w porównaniu do liczby ludności danego kraju zamieszkuje Niderlandy, Zjednoczone Królestwo, Finlandię i Danię (spośród państw Unii) oraz Szwajcarię i Izrael (spośród państw stowarzyszonych w ramach unijnego programu w zakresie badań naukowych).

Ogólny wskaźnik powodzenia w ramach niniejszego konkursu wyniósł prawie 12 proc. Odsetek kobiet nagrodzonych dotacjami w aktualnej edycji to nieco ponad 13 proc., co odzwierciedla utrzymującą się sytuację niedostatecznej reprezentacji kobiet na wysokich stanowiskach naukowo-badawczych. Średnia wieku naukowców, którym przyznano grant, wynosi 53 lata.

W tegorocznym konkursie 45 proc. nagrodzonych projektów dotyczy obszaru „nauk fizycznych i inżynierii”, 36 proc. — „nauk biologicznych”, a 18 proc. — „nauk społecznych i humanistycznych”. Beneficjenci grantów zostali wyłonieni w procesie wzajemnej oceny przeprowadzonej przez 25 zespołów złożonych z uznanych naukowców z całego świata. Więcej informacji można znaleźć w [danych statystycznych](#).

Europejska Rada ds. Badań Naukowych – utworzona w 2007 r. przez Unię Europejską – stanowi pierwszą ogólnoeuropejską organizację udzielającą wsparcia finansowego na

rzecz doskonalenia badań naukowych o charakterze pionierskim. ERBN, nowatorskiemu elementowi unijnego siódmego programu ramowego w zakresie badań (program szczegółowy „Pomysły”), przyznano na okres od 2007 do 2013 r. całkowity budżet w wysokości 7,5 mld EUR. Komisja Europejska zaproponowała znaczne zwiększenie budżetu ERBN w nowym programie ramowym „Horyzont 2020” (na lata 2014-2020).

- **Dodatkowe informacje**

Strona internetowa ERBN:

<http://erc.europa.eu>

Komunikat prasowy ERBN:

http://erc.europa.eu/sites/default/files/press_release/files/press_release_adg2013_results.pdf

9. BADANIA NAUKOWE - Sprawozdanie z postępu prac nad europejską przestrzenią badawczą: coraz bliżej utworzenia „jednolitego rynku” w zakresie badań naukowych

Komisja Europejska przedstawiła 23 września 2013 r. pierwszą kompleksową analizę sytuacji w zakresie tworzenia „jednolitego rynku” dla badań naukowych czy też europejskiej przestrzeni badawczej (EPB). Sprawozdanie to zawiera fakty pozwalające dokonać oceny postępów w docelowych dziedzinach, takich jak otwarta i sprawiedliwa rekrutacja pracowników naukowych lub lepszy obieg wiedzy naukowej. Wynika z niego, że poczyniono pewne postępy, ale nawet najlepsze instytucje badawcze nadal mają problemy, które należy rozwiązać przed określonym przez unijnych przywódców terminem utworzenia EPB, przypadającym na 2014 r. Istnieje także duża przepaść pomiędzy instytucjami osiągającymi najlepsze i najgorsze wyniki pod tym względem.

Unijna komisarz ds. badań, innowacji i nauki, **Máire Geoghegan-Quinn**, powiedziała: „Sprawozdanie to pokazuje, że nadal jest dużo do zrobienia. Inwestowanie w badania i rozwój jest niezbędne, ale żeby jak najlepiej wykorzystywać pieniądze, musimy mieć w pełni funkcjonalne systemy badań naukowych i innowacji. Wszystkie państwa członkowskie UE oraz wszystkie podmioty zaangażowane w badania naukowe i ich finansowanie muszą teraz niestrudzenie dążyć do utworzenia EPB”.

Celem europejskiej przestrzeni badawczej jest zapewnienie naukowcom, instytutom badawczym i przedsiębiorstwom większej mobilności, konkurencyjności i współpracy transgranicznej. Dzięki temu możliwe byłoby wzmocnienie systemów badawczych państw członkowskich UE, zwiększenie ich konkurencyjności i zapewnienie skuteczniejszej współpracy, aby sprostać głównym wyzwaniom.

Mimo że w sprawozdaniu podkreśla się, że poczyniono postępy we wszystkich obszarach docelowych, zwrócono uwagę na obszary, w których wciąż pojawiają się problemy, takie jak:

- odsetek wydatków publicznych przeznaczanych na inwestycje w badania i rozwój spada w wielu państwach członkowskich;
  - krajowe programy badawcze nadal działają według różnych zasad, na przykład w zakresie sprawozdawczości, co utrudnia międzynarodową współpracę w zakresie badań;
  - projektowanie i tworzenie infrastruktur, takich jak bardzo silne lasery lub ekstremalnie duże teleskopy, utrudniają bariery finansowe, polityczne i związane z zarządzaniem, a często również przepisy krajowe, zaś wysokie opłaty uniemożliwiają dostęp do nich naukowcom z innych państw członkowskich;
  - nadal nie stosuje się otwartych, przejrzystych i opartych na osiągnięciach procedur rekrutacji w odniesieniu do wszystkich stanowisk badawczych; na przykład ponad połowa wolnych stanowisk nie jest jeszcze ogłaszana na poziomie europejskim za pośrednictwem portalu EURAXESS; utrudnia to mobilność naukowców i może oznaczać, że dane stanowisko nie zawsze otrzymuje najbardziej odpowiednia osoba;
  - nierówność płci oznacza, że nadal marnuje się talent kobiet naukowców i jest to obszar EPB, w którym postępy są jak dotąd najsłabsze;
  - stosunkowo niewielu naukowców w Europie jest zatrudnionych w przemyśle, a ci, którzy są – nie są odpowiednio przygotowani do rynku pracy.
-
- **Kontekst**

Przywódcy państw członkowskich UE wielokrotnie podkreślali wagę ukończenia budowy europejskiej przestrzeni badawczej, a w konkluzjach Rady Europejskiej z lutego 2011 r. i marca 2012 r. ustalili termin jej utworzenia na 2014 r.

Sprawozdanie sporządzono rok po przyjęciu komunikatu „**Wzmocnione partnerstwo w ramach europejskiej przestrzeni badawczej na rzecz doskonałości i wzrostu gospodarczego**”, w którym określono działania, jakie państwa członkowskie powinny podjąć, aby utworzyć EPB. Stanowi on faktograficzną podstawę dla szczegółowej oceny EPB, które zostanie przeprowadzona w 2014 r.

<http://eur->

lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0392:FIN:PL:PDF

Propozycje Komisji dotyczące utworzenia europejskiej przestrzeni badawczej koncentrują się na pięciu priorytetach, w których przypadku konieczny jest dalszy postęp:

- zwiększenie skuteczności krajowych systemów badawczych;
- poprawa współpracy i konkurencji transgranicznej, w tym ustanowienie i skuteczne funkcjonowanie kluczowych infrastruktur badawczych;
- szersze otwarcie rynku pracy dla naukowców;
- równouprawnienie płci i uwzględnienie równouprawnienia przez organizacje realizujące i wybierające projekty badawcze; oraz
- optymalny obieg i transfer wiedzy naukowej, w tym drogą cyfrową.

Informacje zawarte w sprawozdaniu z postępów prac nad EPB zostały uzyskane z różnych źródeł, w szczególności z krajowych programów reform z 2013 r. oraz z wykazu działań określonych przez Instytut Perspektywicznych Studiów Technologicznych Wspólnego Centrum Badawczego. Komisja przeprowadziła również badanie dotyczące organizacji finansujących i prowadzących badania naukowe we wszystkich państwach członkowskich i krajach stowarzyszonych w ramach unijnego programu badań naukowych, a informacje te zostały uzupełnione badaniem MORE 2 i **sprawozdaniem „Naukowcy” z 2013 r.** opublikowanym oddzielnie na portalu EURAXESS. W większości przypadków wykaz działań uzupełniły na wniosek Komisji organy krajowe.

- **Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie:**

Europejska przestrzeń badawcza:

http://ec.europa.eu/research/era/era_communication_en.htm

Portal EURAXESS: <http://ec.europa.eu/euraxess/>

Sprawozdanie Naukowcy z 2013 r.:

<http://ec.europa.eu/euraxess/index.cfm/services/researchPolicies>

O Polsce:

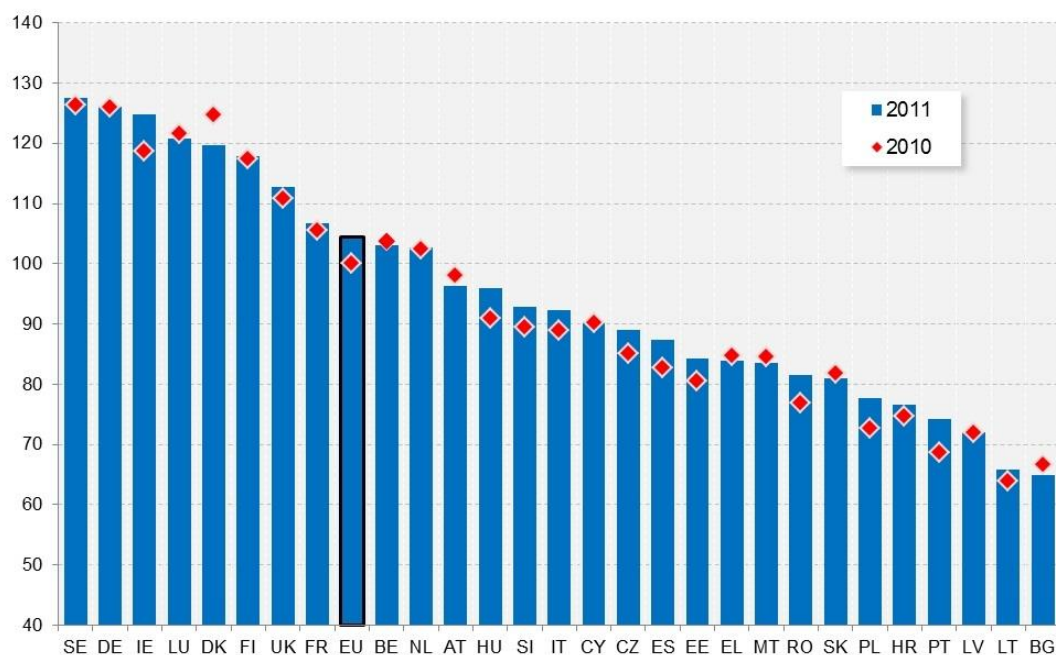
http://ec.europa.eu/euraxess/pdf/research_policies/country_files/Poland_Country_Profile_RR2013_FINAL.pdf

10. INNOWACJE - Komisja wprowadza nowy wskaźnik poziomu innowacyjności

Według nowego wskaźnika wprowadzonego przez Komisję Europejską państwa członkowskie UE, które najlepiej wykorzystują możliwości stwarzane przez innowacje, to Szwecja, Niemcy, Irlandia i Luksemburg. „Wskaźnik poziomu innowacyjności” mierzy stopień, w jakim pomysły opracowane w innowacyjnych sektorach trafiają na rynek, przyczyniając się przy tym do tworzenia lepszych miejsc pracy oraz zwiększania konkurencyjności Europy. Wskaźnik ten – opracowany na wniosek przywódców UE w celu umożliwienia analizy porównawczej krajowych strategii w zakresie innowacji – wskazuje na znaczące różnice między państwami UE w tej dziedzinie. UE jako całość wypada dobrze na tle międzynarodowym, mimo iż pozostaje w tyle za najbardziej innowacyjnymi gospodarkami świata.

Máire Geoghegan-Quinn, komisarz ds. badań, innowacji i nauki, stwierdziła: „Aby odgrywać wiodącą rolę w gospodarce światowej, Unia Europejska musi przekuć więcej dobrych pomysłów na udane wyroby i usługi. Musimy również wyeliminować niepokojące zjawisko, jakim jest „przepaść innowacyjna”. Zaproponowany wskaźnik pomoże ocenić skuteczność naszych starań i wskaże dziedziny, w których poszczególne kraje muszą podjąć działania.”

Nowy wskaźnik pokazuje duże różnice między państwami członkowskimi pod względem wprowadzania innowacyjnych rozwiązań (w 2010 r. średnią unijną ustalono na poziomie 100):

Państwa, które znalazły się w czołówce, zawdzięczają swoją pozycję sukcesom we wszystkich, bądź niektórych, następujących obszarach: gospodarka charakteryzująca się dużym udziałem sektorów opartych na wiedzy specjalistycznej, szybko rozwijające się innowacyjne firmy, duża liczba patentów oraz konkurencyjny eksport.

Nowatorski charakter wskaźnika polega na tym, że koncentruje się on na rozwiązaniach wprowadzanych w oparciu o innowacje. Jako taki stanowi on uzupełnienie tablicy wyników Unii badań i innowacji (IUS) i syntetycznego wskaźnika innowacyjności (SII), które umożliwiają ocenę innowacyjności państw członkowskich oraz UE w szerszym kontekście, w oparciu o obszerny zbiór 24 wskaźników innowacyjności obejmujących m.in. nakłady, wydajność i wyniki innowacji.

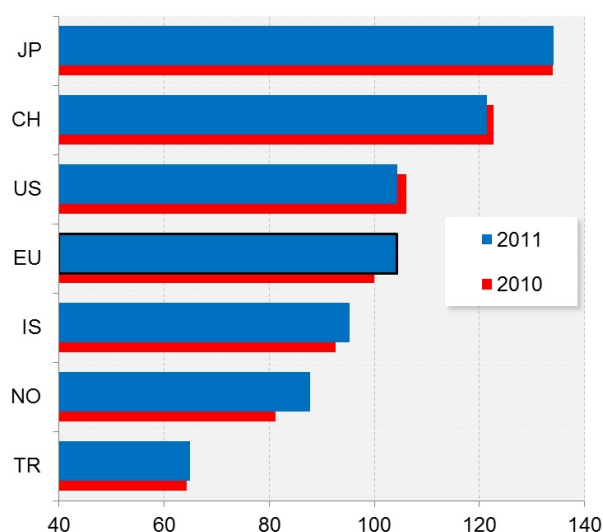
Tworzenie innowacyjnych rozwiązań obejmuje wiele dziedzin i różni się w zależności od sektora. Proponowany wskaźnik opiera się na czterech komponentach wybranych ze względu na ich znaczenie dla polityki.

- **Innowacje technologiczne** mierzone za pomocą liczby patentów.
- **Poziom zatrudnienia w branżach wymagających specjalistycznej wiedzy** jako odsetek całkowitego zatrudnienia.
- **Konkurencyjność towarów i usług wymagających specjalistycznej wiedzy.** Ten komponent uwzględnia *stosunek bilansu handlowego towarów wysoko i średnio zaawansowanych technologicznie do ogólnego bilansu handlowego*,

jak również *udział usług wymagających specjalistycznej wiedzy w łącznym wywozie usług.*

- **Poziom zatrudnienia w szybko rozwijających się przedsiębiorstwach w branżach innowacyjnych.**

Porównanie z niektórymi krajami spoza UE wskazuje, że UE jako całość wypada dobrze. Wyraźnie prowadzą Szwajcaria i Japonia, ale UE jest mniej więcej na tym samym poziomie co USA pod względem rozwiązań wprowadzanych w oparciu o innowacje.

- **Kontekst**

Strategia „Europa 2020” na rzecz inteligentnego, trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego opiera się na pięciu głównych wskaźnikach. Jednym z nich jest poprawa warunków dla badań i rozwoju, tak aby zwiększyć łączny poziom inwestycji publicznych i prywatnych w zakresie badań i rozwoju do 3 % PKB. W celu uzupełnienia tego wskaźnika dotyczącego badań i rozwoju Rada Europejska upoważniła Komisję do opracowania jednolitego wskaźnika innowacyjności.

Komunikat Komisji „Mierzenie poziomu innowacyjności w Europie: w kierunku nowego wskaźnika”:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0624:FIN:PL:PDF>

Tablica wyników Unii badań i innowacji:

<http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/facts-figures-analysis/innovation-scoreboard/>

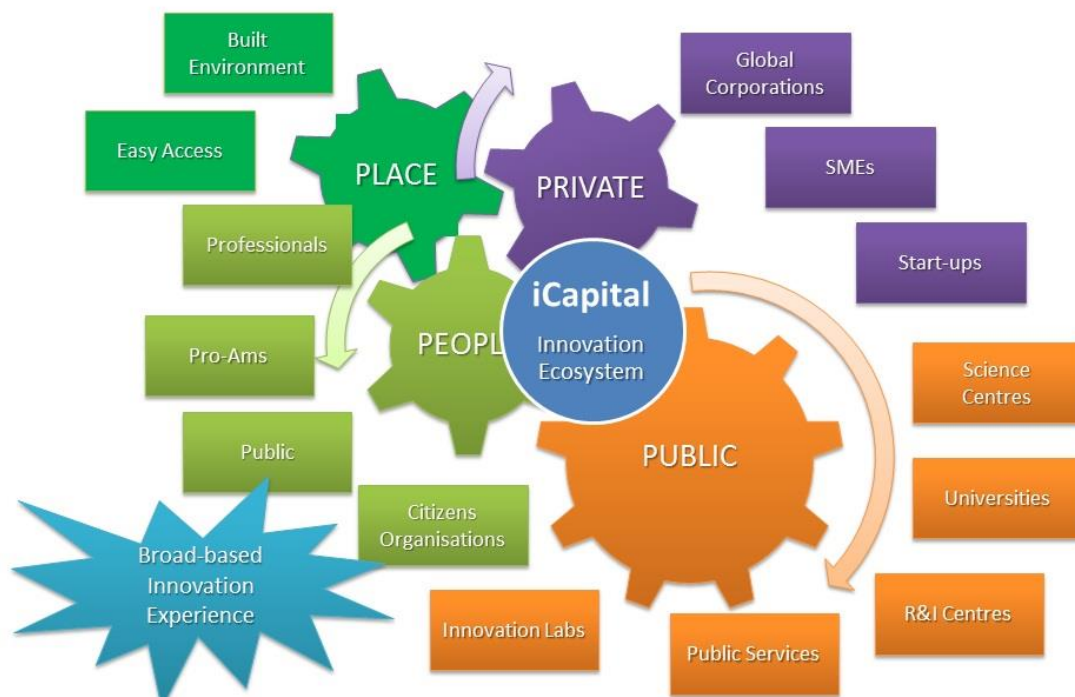
Unia innowacji: www.ec.europa.eu/innovation-union

„Europa 2020”: www.ec.europa.eu/europe2020

11. INNOWACJE - Komisja Europejska poszukuje kandydatów do tytułu „Stolicy Innowacji”

Komisja Europejska przyjmuje od dnia 3 września 2013 r. zgłoszenia do konkursu na Europejską Stolicę Innowacji – *iCapital*. Tę nową nagrodę otrzyma miasto, w którym powstaje najlepszy „ekosystem innowacji” łączący mieszkańców, organizacje publiczne, środowisko akademickie i świat biznesu. Obecnie 68 proc. ludności UE mieszka na obszarach miejskich, a zatem to one przyczynią się w największym stopniu do zwiększenia innowacyjności w Europie. Miasta wspierają wprowadzenie innowacji, wybierając swoich dostawców usług, ale pierwszorzędne znaczenie ma dopiero stworzenie sprzyjającego innowacyjności otoczenia oraz umożliwienie współdziałania między sferą publiczną a prywatną. Wiosną 2014 r. niezależny panel ekspertów wybierze zwycięzcę konkursu – najbardziej innowacyjne miasto otrzyma 500 tys. euro na intensyfikację swoich działań. **Termin zgłaszania kandydatów upływa 3 grudnia 2013 r.**

Sustainable Innovation Ecosystem

Máire Geoghegan-Quinn, unijna komisarz ds. badań, innowacji i nauki, oznajmiła: „Miasta to siła napędowa europejskiej gospodarki. Siedmiu na dziesięciu Europejczyków mieszka na obszarach miejskich. Obszary te generują dwie trzecie unijnego PKB. Chcemy zachęcić miasta do podniesienia poprzeczki w dziedzinie innowacji oraz stworzyć sieć miast, które będą dzielić się swoimi najlepszymi pomysłami”.

Jury oceni zarówno inicjatywy i dotychczasowe osiągnięcia kandydujących miast, jak i ich pomysły na zwiększenie innowacyjności w przyszłości. Miasta będą musiały udowodnić, że działają zgodnie z kompleksową strategią, która jest:

- **innowacyjna** – pod względem pojęć, działań i narzędzi
- **inspirująca** – ma na celu mobilizację talentów, dostępnych funduszy i inwestycji oraz zaangażowanie mieszkańców miast w podejmowane działania
- **zintegrowana** – uwzględnia cele strategii „Europa 2020”, czyli inteligentny, trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu
- **interaktywna** – służy budowaniu wspólnoty na rzecz innowacyjności w obrębie miasta oraz w relacjach z innymi miastami.

Zgłoszenia mogą nadsyłać miasta z państw członkowskich UE i krajów uczestniczących w unijnym programie ramowym w zakresie badań. Do nagrody mogą kandydować miasta, których liczba mieszkańców przekracza 100 tys. i które przedstawią inicjatywy realizowane co najmniej od 1 stycznia 2010 r. W przypadku państw, w których nie ma miast liczących powyżej 100 tys. mieszkańców, do udziału w konkursie dopuszczone jest największe miasto w kraju.

Zainteresowane miasta zachęcamy do zapoznania się ze stroną na temat konkursu, na której znajdują przydatne informacje oraz regulamin konkursu. Pytania dotyczące zgłoszeń można również nadsyłać na adres: rtd-i-capital@ec.europa.eu.

- **Kontekst**

Innowacje są kluczem do wzrostu gospodarczego i konkurencyjności firm, dlatego zajmują centralne miejsce w strategii „Europa 2020”. Unia Europejska dąży zresztą do tego, by stać się „Unią innowacji”.

Za pomocą polityki w dziedzinie badań i innowacji oraz polityki regionalnej UE od lat promuje inteligentny i zrównoważony rozwój obszarów miejskich. Następny

unijny program w dziedzinie badań i innowacji „Horyzont 2020” będzie realizowany w latach 2014–2020. Zostanie w nim położony jeszcze bardziej niż dotychczas nacisk na finansowanie „łańcucha innowacji” – od odkrycia naukowego po prace nad rozwiązaniami odpowiadającymi potrzebom rynku. Również wsparcie finansowe udostępnione w ramach polityki regionalnej będzie w większej mierze przeznaczane na badania i innowacje, takie jak budowa infrastruktury badawczej.

- **Linki**

„Europa 2020” <http://ec.europa.eu/europe2020>

„Horyzont 2020” <http://ec.europa.eu/europe2020>

Fundusze regionalne http://ec.europa.eu/regional_policy

Strona konkursu:

http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm?section=icapital

12. AGENDA CYFROWA - Komisja proponuje istotny krok naprzód w kierunku jednolitego rynku telekomunikacyjnego

- Plany taryfowe w sieciach komórkowych na całą Europę i bez roamingu;
- Uproszczenie przepisów, aby przedsiębiorstwa mogły więcej inwestować i rozszerzać działalność za granicą;
- Po raz pierwszy ochrona neutralności sieci w całej Unii;
- Zniesienie dodatkowych opłat za międzynarodowe połączenia telefoniczne w Europie

Komisja Europejska przyjęła w dniu 11 września najambitniejszy plan w 26-letniej historii reform rynku telekomunikacyjnego. Po wejściu w życie pakietu ustawodawczego „Łączność na całym kontynencie”, wspomnianego przez przewodniczącego Komisji Jose Manuela Barroso w orędziu o stanie Unii w 2013 r., spadną opłaty ponoszone przez konsumentów, formalności administracyjne dla przedsiębiorstw staną się prostsze, a użytkownicy i usługodawcy zyskają liczne nowe prawa. Dzięki tym zmianom Europa będzie mogła na nowo stać się światowym liderem gospodarki cyfrowej.

Przewodniczący Komisji Europejskiej **Jose Manuel Barroso** powiedział: „Musimy podjąć energiczne działania zbliżające nas do europejskiego jednolitego rynku telekomunikacyjnego. Wymagają tego strategiczne interesy Europy i rozwój

gospodarki. Jest to niezbędne dla samej branży telekomunikacyjnej, ale i dla obywateli, niezadowolonych z powodu braku pełnego dostępu do internetu i usług mobilnych na uczciwych warunkach.”.

Wiceprzewodnicząca Komisji **Neelie Kroes**, komisarz ds. agendy cyfrowej odpowiedzialna za ten pakiet, oświadczyła: „Zaproponowane dziś środki ustawodawcze to świetna wiadomość dla przyszłości telefonii komórkowej i internetu w Europie. Komisja Europejska mówi jasno: nie dla opłat za roaming, tak dla neutralności sieci, tak dla inwestycji, tak dla nowych miejsc pracy. Uzdrawienie branży telekomunikacyjnej leży w interesie nie tylko tego jednego sektora, jest potrzebne do zrównoważonego rozwoju wszystkich części gospodarki.”. Branża telekomunikacyjna stanowi tylko 9 proc. europejskiej gospodarki cyfrowej, jednak dla wszystkich sektorów łączność jest w coraz większym stopniu niezbędnym warunkiem świadczenia usług i konkurencyjności w skali globalnej.

Poprzez kolejne etapy reform Unia Europejska doprowadziła do zmiany sposobu świadczenia usług telekomunikacyjnych w Europie, jednak sektor ten wciąż w dużej mierze funkcjonuje w podziale na 28 rynków krajowych. Żadne przedsiębiorstwo telekomunikacyjne nie działa na terenie całej UE. Zarówno operatorzy, jak i klienci stykają się z różnicami cen i z rozbieżnymi przepisami.

W przyjętym pakiecie proponuje się następujące rozwiązania tych problemów:

Uproszczenie przepisów UE dotyczących operatorów telekomunikacyjnych

Jednolite zezwolenie na działalność we wszystkich 28 państwach członkowskich (zamiast 28 zezwoleń krajowych), wysoki ustawowy próg regulacji segmentów rynku telekomunikacyjnego (w wyniku czego powinna zmniejszyć się liczba rynków regulowanych) oraz dalsza harmonizacja sposobów, przy pomocy których operatorzy uzyskują dostęp do sieci należących do innych przedsiębiorstw, aby móc świadczyć konkurencyjne usługi.

Wyeliminowanie z rynku opłat za roaming

Opłaty za połączenia przychodzące podczas podróży w UE zostaną zniesione z dniem 1 lipca 2014 r. Operatorzy będą mieli do wyboru następujące warianty: 1) zaoferować plany taryfowe obowiązujące w całej Unii Europejskiej (korzystanie z telefonu za

granicą tak jak w kraju), w cenach regulowanych przez konkurencję na rynku krajowym, lub 2) pozwolić swoim klientom na częściowe odejście do konkurencji, tj. na wybranie osobnego dostawcy usług roamingu, który oferuje niższe stawki (bez konieczności zakupu nowej karty SIM). To rozwiązanie opiera się na rozporządzeniu w sprawie roamingu z 2012 r., które zobowiązuje operatorów, by do lipca 2014 r. obniżyli hurtowe ceny transmisji danych o 67 proc.

Koniec dodatkowych opłat za połączenia międzynarodowe w Europie

Obecnie operatorzy zwykle pobierają podwyższone opłaty za połączenia stacjonarne i komórkowe wykonywane z kraju zamieszkania konsumenta do innych krajów UE. Po wejściu w życie dzisiejszego wniosku opłaty za stacjonarne połączenie wewnątrz UE nie mogłyby przekraczać opłat za długodystansowe rozmowy krajowe. Cena wewnątrzunijnych połączeń w sieciach komórkowych nie mogłaby przekraczać 0,19 euro za minutę (plus VAT). Ustalając ceny, przedsiębiorstwa mogłyby odzyskiwać obiektywnie uzasadnione koszty, zniknęłyby jednak arbitralne zyski z połączeń wewnątrzunijnych.

Ochrona prawna otwartego internetu (neutralność sieci)

Zabronione będzie blokowanie i ograniczanie treści internetowych, dzięki czemu użytkownicy zyskają dostęp do pełnego, otwartego internetu, niezależnie od ceny wykupionego abonamentu czy wybranej prędkości łącza. Przedsiębiorstwa wciąż będą mogły oferować „usługi specjalistyczne” o „zapewnionej jakości” (takie jak telewizja internetowa, wideo na żądanie, aplikacje m.in. na potrzeby obrazowania medycznego o wysokiej rozdzielczości i wirtualnych sal operacyjnych oraz kluczowe dla biznesu aplikacje wykorzystujące duże zbiory danych w chmurze obliczeniowej), o ile nie będzie to zmniejszać prędkości internetu u innych klientów. Konsumenty będą mieli prawo sprawdzić, czy faktycznie korzystają z takiej prędkości internetu, za jaką zapłacili. Jeżeli parametry te nie będą spełnione, konsument będzie mógł odstąpić od umowy.

Nowe prawa dla konsumentów oraz harmonizacja wszystkich praw konsumenta w UE

Konsumenty uzyskują nowe prawa, takie jak prawo do przystępnie sformułowanej umowy, z większą liczbą porównywalnych informacji, rozszerzone uprawnienia do

zmiany operatora lub umowy, prawo do 12-miesięcznej umowy w sytuacji gdy klient nie chce zawierać dłuższej umowy, prawo do odstąpienia od umowy w przypadku gdy prędkość internetu nie osiąga parametrów określonych w umowie oraz prawo do korzystania z przekierowywania e-maili na nowy adres po zmianie dostawcy internetu.

Skoordynowane przydzielanie częstotliwości radiowych

Dzięki temu rozwiązaniu Europejczycy uzyskają szerszy mobilny dostęp do sieci 4G i Wi-Fi. Za sprawą lepszej koordynacji harmonogramu przydzielania praw do częstotliwości oraz okresu i innych warunków obowiązywania tych praw operatorzy mobilni będą mogli tworzyć bardziej efektywne i w większym stopniu transgraniczne plany inwestycyjne. Przydzielanie częstotliwości pozostanie w gestii państw członkowskich, które zachowają także wpływy z opłat operatorów mobilnych, będą jednak działać w bardziej spójnych ramach. Ramy te rozwiną także rynek zaawansowanych urządzeń telekomunikacyjnych.

Większa pewność dla inwestorów

[Zalecenie w sprawie metodologii kosztowych i niedyskryminacji](#) jest drugim elementem niniejszego pakietu, który stanowi uzupełnienie proponowanego rozporządzenia i jest z nim z natury rzeczy powiązany. Celem zalecenia jest zwiększenie pewności dla inwestorów, podniesienie poziomów inwestycji i ograniczenie rozbieżności między operatorami. Oznacza to: 1) dalszą harmonizację i stabilizację kosztów, które operatorzy zasiedziali mogą pobierać z tytułu udostępniania innym swoich sieci miedzianych; oraz 2) zapewnienie prawdziwie równego dostępu do sieci tym, którzy o ten dostęp zabiegają. Zapewnienie takiej presji konkurencyjnej oraz braku dyskryminacji doprowadziłoby do tego, że ceny hurtowego dostępu do sieci szerokopasmowych nowej generacji byłyby ustalane nie przez organy regulacyjne, lecz przez rynek, co ograniczyłoby formalności administracyjne dla operatorów.

- **Przydatne linki**

Komunikat wyjaśniający kontekst i pilną potrzebę utworzenia jednolitego rynku telekomunikacyjnego:

<http://eur->

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0634:FIN:PL:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0634:FIN:PL:PDF)

Commission adopts regulatory proposals for a Connected Continent (Komisja przyjmuje wnioski regulacyjne dotyczące łączności na całym kontynencie):

http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-779_en.htm

STRONA INTERNETOWA: Connected Continent: a single telecom market for growth & jobs (Łączność na całym kontynencie: jednolity rynek telekomunikacyjny na rzecz wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy):

<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/connected-continent-single-telecom-market-growth-jobs>

13. AGENDA CYFROWA – Roboty zastąpią inspektorów przy kontroli w rafineriach

Komisja Europejska we współpracy z konsorcjum skupiającym dziesięć europejskich firm z Shellem na czele rozpoczęła 3 września br. realizację projektu PETROBOT. Jego celem jest zbudowanie robotów, które zastąpią ludzi podczas inspekcji zbiorników ciśnieniowych i magazynowych powszechnie wykorzystywanych w przemyśle naftowym, gazowym i petrochemicznym.

Obecnie, aby nie narażać inspektorów na niebezpieczeństwo, rafinerie ropy, gazu i petrochemiczne trzeba zamykać na czas kontroli: zbiorniki odciąć od dalej funkcjonujących części zakładu (samo zakręcenie zaworu nie wystarczy), potem dokładnie oczyścić zbiornik z resztek produktów, które mogą uwalniać trujące lub łatwopalne gazy, a w większych zbiornikach wybudować rusztowania, które pozwolą inspektorom dotrzeć do wszystkich wymagających kontroli miejsc. Po kontroli (która może trwać do kilku godzin) trzeba ponownie przygotować zbiornik do eksploatacji. Jednak być może już wkrótce, dzięki osiągnięciom robotyki, te długie i kosztowne procedury odejdą w zapomnienie. Pracownicy nie będą musieli narażać się na niebezpieczeństwo, firmy zaoszczędzą czas i pieniądze, produkty europejskiego sektora robotyki zdobędą nowe rynki, a w sektorze produkcji i konserwacji robotów powstaną nowe miejsca pracy.

Wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej odpowiedzialna za agendę cyfrową **Neelie Kroes** stwierdziła: „To nie przypadek, że Europa jest liderem w dziedzinie robotyki przemysłowej. Projekt PETROBOT dowodzi, że staramy się przekuć wyniki badań

naukowych na produkty i usługi rynkowe, dzięki czemu przed europejskimi firmami otwierają się nowe rynki, a w Europie powstają nowe miejsca pracy”.

W trzyletnim projekcie wezmą udział partnerzy z Holandii, Wielkiej Brytanii, Szwecji, Norwegii, Szwajcarii i Niemiec. Budżet projektu to 6,2 mln euro. UE zasilą go kwotą 3,7 mln euro.

PETROBOT obejmuje cały łańcuch wartości – od producentów technologii wykorzystywanych w robotyce i do celów inspekcji po firmy przeprowadzające inspekcje oraz użytkowników końcowych. Roboty zostaną przetestowane w instalacjach znajdujących się na terenie zakładów firm należących do konsorcjum. W ramach projektu podejmowane są specjalne działania, które umożliwią społeczności użytkowników jak najlepsze wykorzystanie atutów nowych technologii. Chodzi tu o tworzenie nowych miejsc pracy i zdobywanie nowych rynków. Robotyka może stać się ważnym towarem eksportowym UE, zarówno w przypadku sprzętu, jak i kompleksowych usług inspekcji z zastosowaniem maszyn. Trzeba będzie skonstruować i wyprodukować w dużych ilościach same roboty oraz służące do kontroli narzędzia, które roboty będą przenosić, a także udostępnić same usługi inspekcji przeprowadzane za pośrednictwem robotów. Jeśli ten projekt się powiedzie, będzie to sygnał, że można się zmierzyć z trudniejszymi zadaniami.

- **Kontekst**

Umowę w sprawie projektu PETROBOT podpiszą w obecności pozostałych członków konsorcjum wyżsi rangą przedstawiciele KE i firmy Shell. Odbędzie się to w [ośrodku technologicznym Shella](#) w Amsterdamie.

Celem projektu jest opracowanie i walidacja technik kontroli automatycznej stosowanych w przypadku:

1. Kontroli wewnętrznej zbiorników ciśnieniowych, kiedy zbiornik jest w trybie off-line – robot (wąż lub gąsienica) wchodzi do zbiornika przez wąż lub otwór wylotowy po wyłączeniu zbiornika (off-line). Następnie robot sprawdza, czy na ścianach zbiornika nie ma żadnych uszkodzeń.
2. Kontroli zbiorników magazynowych, gdy zbiornik jest w eksploatacji – robot wchodzi do zbiornika, a produkt (benzyna lub produkty pośrednie) nadal pozostaje w zbiorniku. Robot sprawdza, czy nie ma uszkodzeń na dnie zbiornika.

Roboty będą kontrolować ściany i dno zbiornika przy użyciu specjalistycznych narzędzi. Narzędzia te umożliwią wykrycie wszelkich uszkodzeń, ponieważ roboty będą musiały dorównać swoją skutecznością „żywym” inspektorom.

Aby zapewnić integralność elementów instalacji o znaczeniu krytycznym pod względem bezpieczeństwa, konieczne są regularne inspekcje.

Inicjatywa PETROBOT powstała w wyniku programu badawczego realizowanego przez Shell Global Solutions International B.V., należącego do Royal Dutch Shell Plc, przy wsparciu Quasset B.V. – holenderskiego MŚP specjalizującego się w ocenie stanu technicznego do celu nowych technologii.

Pozostali członkowie konsorcjum, na czele którego stoi Shell, to:

- [GASSCO AS, NO](#)
  - [Chevron North Sea Ltd., UK](#)
  - [Koninklijke VOPAK N.V., NL](#)
  - [A.Hak Industrial Services B.V., NL](#)
  - [Dekra Industrial AB – DEKRA, SE](#)
  - [Alstom Inspection Robotics \(AIR\), CH](#)
  - [OCROBOTICS, UK](#)
  - [Innospection GmbH, DE](#)
  - [Quasset B.V., NL](#)
-
- **Dodatkowe informacje**

Robotyka w agendzie cyfrowej:

<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/science-and-technology/robotics>

KE chce poznać Twoje zdanie:

<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/content/workshop-3-translating-research-and-innovation-jobs-and-growth>

14. OCHRONA ZDROWIA - Komisja Europejska podejmuje zdecydowane działania przeciwko dopalaczom

Komisja Europejska przedstawiła 17 września 2013. projekt przepisów, które mają umożliwić Unii Europejskiej skuteczniejszą walkę z dopalaczami – nowymi substancjami psychoaktywnymi stosowanymi zamiast nielegalnych narkotyków takich jak kokaina i ekstazy. Na podstawie przepisów proponowanych przez Komisję szkodliwe substancje psychoaktywne będą szybko wycofywane z rynku bez uszczerbku dla ich legalnego wykorzystania do celów przemysłowych i handlowych. Wniosek opracowano po ostrzeżeniach Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA) oraz Europolu dotyczących skali tego zjawiska, a także po publikacji sprawozdania z 2011 r., w którym stwierdzono, że obecny unijny mechanizm przeciwdziałania problemowi nowych substancji psychoaktywnych wymaga wzmocnienia.

Wniosek w sprawie nowych przepisów przedstawiła wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej **Viviane Reding** wraz z wiceprzewodniczącym **Antonio Tajanem** oraz komisarzem **Tonio Borgiem**.

„Dopalacze stanowią coraz większy problem w Europie i zagrażają przede wszystkim młodym ludziom. W sytuacji pozbawionego granic rynku wewnętrznego do rozwiązania tego problemu potrzebne są wspólne przepisy UE” – powiedziała **wiceprzewodnicząca Viviane Reding**, unijna komisarz ds. sprawiedliwości. „Proponujemy dziś stanowcze unijne prawo dotyczące nowych substancji psychoaktywnych, aby UE mogła działać szybciej i skuteczniej, w tym tymczasowo wycofywać szkodliwe substancje z rynku ze skutkiem natychmiastowym.”

Nowe substancje psychoaktywne stanowią coraz większy problem, w latach 2009-2012 ich liczba w UE potroiła się. W 2013 r., jak dotąd, co tydzień zgłaszano więcej niż jedną nową substancję. Zjawisko to wymaga działania na szczeblu europejskim. Substancje te są coraz łatwiej dostępne przez internet i szybko rozpowszechniane wśród państw członkowskich UE: 80 proc. nowych substancji psychoaktywnych wykrywa się w więcej niż jednym państwie UE.

Najbardziej narażone jest młode pokolenie: Według **badania Eurobarometru z 2011 r. na temat stosunku młodzieży do narkotyków** 5 % młodych ludzi w UE zażyło taką substancję przynajmniej raz w życiu. Najwięcej takich osób było w Irlandii – 16 %, a następnie w Polsce, na Łotwie i w Wielkiej Brytanii – blisko 10%. Substancje te stanowią duże zagrożenie dla zdrowia publicznego i całego społeczeństwa (zob. załącznik 2).

Zażywanie nowych substancji psychoaktywnych może mieć śmiertelne skutki. Uważa się na przykład, że substancja 5-IT spowodowała zgon 24 osób w czterech państwach UE w okresie zaledwie pięciu miesięcy między kwietniem a sierpniem 2012 r. Substancję 4-MA o działaniu podobnym do amfetaminy wiąże się ze śmiercią 21 osób w czterech państwach UE w latach 2010-2012.

Europa musi działać w sposób skuteczny i zdecydowany. Obecny system wykrywania i zakazywania tych nowych narkotyków, ustanowiony w 2005 r., już nie spełnia oczekiwań. Wniosek Komisji usprawni i przyspieszy unijne działania w zakresie przeciwdziałania nowym substancjom psychoaktywnym, ponieważ zapewni:

- **Szybszą procedurę:** Obecnie objęcie danej substancji zakazem w UE zajmuje przynajmniej dwa lata. W przyszłości Unia będzie w stanie wprowadzić taki zakaz w ciągu zaledwie 10 miesięcy (zob. załącznik 1). W wyjątkowo poważnych sytuacjach procedura ta zostanie jeszcze bardziej skrócona, ponieważ możliwe będzie również **wycofanie substancji z rynku ze skutkiem natychmiastowym** na okres jednego roku. Dzięki temu przepisowi dana substancja nie będzie już dostępna dla konsumentów, a w tym czasie przeprowadzona zostanie pełna ocena ryzyka. W obowiązującym teraz systemie nie ma możliwości zastosowania środków tymczasowych i Komisja musi czekać, aż sporządzone zostanie sprawozdanie z pełnej oceny ryzyka, zanim przedstawi wniosek w sprawie ograniczeń dotyczących danej substancji.
- **Bardziej proporcjonalny system:** Nowy system pozwoli na stosowanie **stopniowego podejścia**, dzięki któremu substancje, które stwarzają umiarkowane zagrożenie, zostaną objęte ograniczeniami na rynku konsumenckim, natomiast substancje stanowiące duże zagrożenie – pełnymi ograniczeniami rynkowymi. Tylko najbardziej szkodliwe substancje, które stwarzają poważne zagrożenie dla zdrowia konsumentów, zostaną poddane przepisom prawa karnego, jak w przypadku nielegalnych narkotyków. W aktualnym systemie Unia ma tylko dwa rozwiązania do wyboru: niepodejmowanie żadnego działania na poziomie UE lub nałożenie pełnych ograniczeń rynkowych i sankcji karnych. Ten brak opcji oznacza, że wobec niektórych szkodliwych substancji Unia nie podejmuje obecnie żadnych działań. W nowym systemie Unia będzie mogła **zająć się większą liczbą przypadków** i zastosować **bardziej proporcjonalne** środki, dostosowując działania do zagrożeń i uwzględniając legalne wykorzystanie substancji do celów handlowych i przemysłowych.

Aby wniosek Komisji stał się obowiązującym prawem, musi zostać przyjęty przez Parlament Europejski i państwa członkowskie w Radzie Unii Europejskiej.

- **Kontekst**

W **Strategii antynarkotykowej UE na lata 2013–2020** wyznaczono priorytety unijnej polityki w dziedzinie zwalczania narkotyków. Pojawienie się i szybkie rozprzestrzenianie się nowych substancji psychoaktywnych uznano za nowe wyzwanie, z którym należy się stanowczo zmierzyć, między innymi za pomocą wzmocnienia obowiązującego prawodawstwa UE.

W ostatnich latach w UE wykrywa się średnio jedną nową substancję psychoaktywną tygodniowo, a według prognoz liczba tych substancji będzie rosła w nadchodzących latach. Od 1997 r. w państwach członkowskich wykryto ponad 300 substancji, a ich liczba w latach 2009-2012 potroiła się (z 24 w 2009 r. do 73 w 2012 r.).

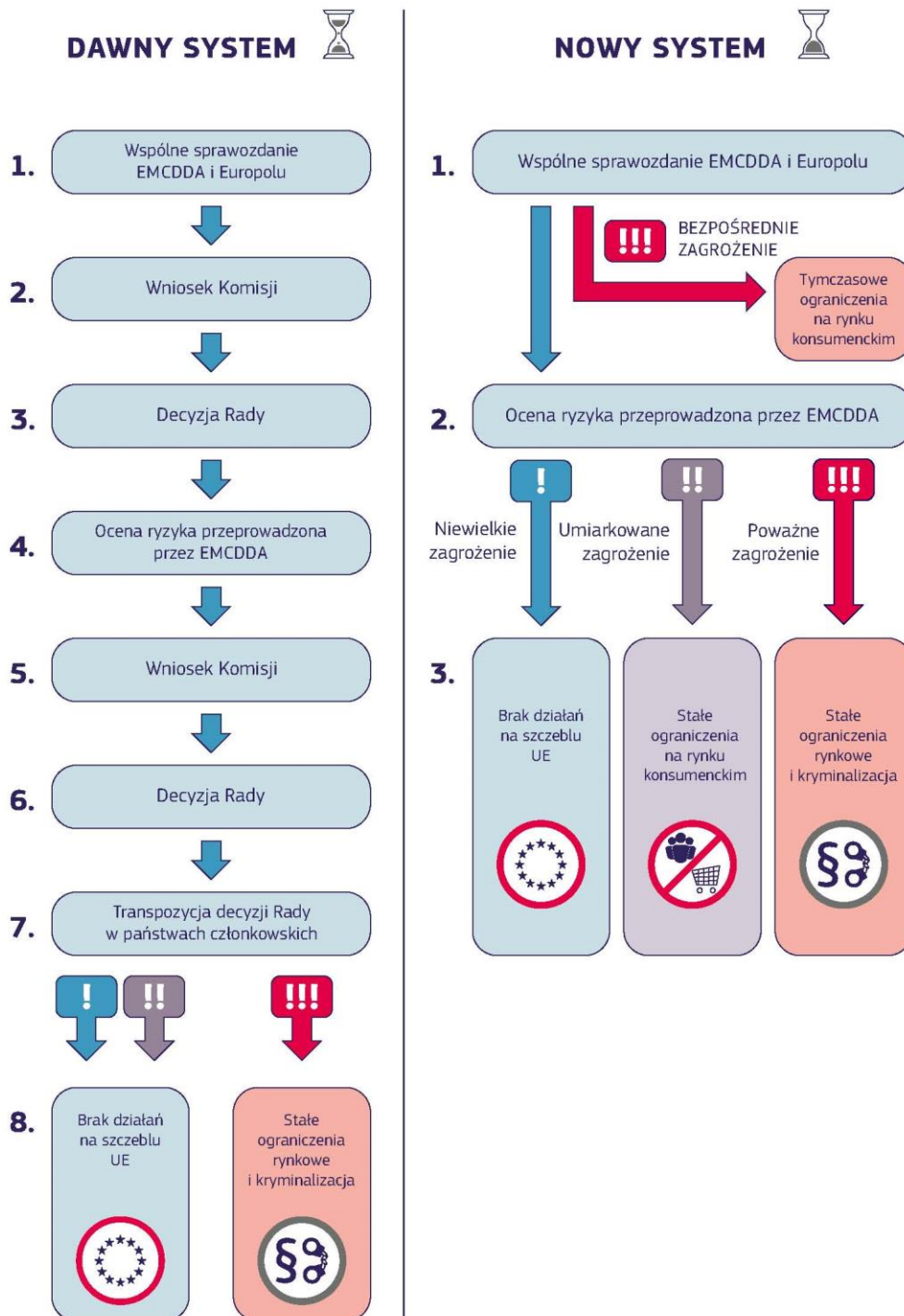
Na mocy obowiązującego aktu prawnego, decyzji Rady **2005/387/WSiSW**, Komisja może się zwrócić do państw członkowskich z wnioskiem o objęcie nowych substancji środkami prawa karnego. Dzięki temu mechanizmowi 9 substancji objęto ograniczeniami i sankcjami karnymi. Ostatnio w 2010 r. Komisja przygotowała wniosek i doprowadziła do przyjęcia obowiązującego w całej UE zakazu dotyczącego mefedronu, narkotyku podobnego do ekstazy, a na początku 2013 r. – zakazu dotyczącego substancji 4-MA, podobnej do amfetaminy. W czerwcu 2013 r. Komisja zaproponowała również objęcie zakazem syntetycznego narkotyku 5-IT.

W sprawozdaniu z 2011 r. stwierdzono, że obecny system ma trudności z dotrzymaniem kroku dużej liczbie nowych substancji pojawiających się na rynku. Objęcie jednej substancji środkami ograniczającymi zajmuje dwa lata. Przestępcy mogą wówczas obejść środki kontroli, wprowadzając niewielkie zmiany w strukturze chemicznej substancji, które nie łagodzą poważnych szkodliwych skutków jej zażywania. Ponadto fakt, że obecny system przewiduje tylko dwie opcje – zastosowanie środków prawa karnego lub niepodejmowanie działań – ogranicza możliwości działania Unii. Brakuje większej liczby skutecznych rozwiązań w zakresie środków kontroli, które umożliwiłyby szybkie i ukierunkowane działanie.

Przedstawione propozycje przepisów są odpowiedzią na powtarzające się ostrzeżenia Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA) i

Europolu. Są też reakcją na apele Parlamentu Europejskiego i państw członkowskich (zob. [konkluzje Rady z 2011 r.](#)) o uaktualnienie decyzji Rady 2005/387.

- **Załącznik 1**

- Załącznik 2

Rozprzestrzenianie się nowych substancji psychoaktywnych w UE

Państwo członkowskie	Zgłoszenia ³ do EMCDDA od 2005 r.	Pierwsze zgłoszenia ⁴ do EMCDDA od 2005 r.	Wskaźnik używania narkotyków (wiek 15-24 lata), Eurobarometr z 2011 r.
Austria	43	11	4 %
Belgia	79	8	4,8 %
Bułgaria	108	8	3,4 %
Cypr	0	0	1,6 %
Chorwacja	41	0	Brak danych
Czechy	60	3	4 %
Dania	62	10	3,8 %
Estonia	0	0	6,2 %
Finlandia	98	49	1 %
Francja	61	10	5,2 %
Niemcy	127	35	3,7 %
Grecja	34	0	1,6 %
Węgry	91	10	1,9 %
Irlandia	18	4	16,3 %
Włochy	65	4	0,8 %
Łotwa	30	8	8,8 %
Litwa	4	1	5,2 %
Luksemburg	3	0	6,8 %
Malta	18	1	0,3 %
Niderlandy	6	5	3,4 %
Polska	28	12	9 %
Portugalia	4	0	5,8 %
Rumunia	2	0	3,3 %
Słowacja	35	0	3,1 %
Słowenia	23	0	6,6 %
Hiszpania	24	4	4,9 %
Szwecja	116	33	3,3 %
Wielka Brytania	123	58	8,2 %
Ogółem	1 303	274	Średnia UE - 5 %

Źródła: EMCDDA, Europejska baza danych dotyczących nowych substancji; Komisja Europejska, Badanie Eurobarometru 330, Stosunek młodzieży do narkotyków, 2011 r.

³ Państwa członkowskie nie mają obowiązku zgłaszania do EMCDDA wszystkich wykrytych nowych substancji psychoaktywnych, lecz zachęca się je, aby tak postępowali. Z tego względu liczba nowych substancji psychoaktywnych występujących w poszczególnych państwach członkowskich prawdopodobnie jest większa.

⁴ Pierwsze w historii zgłoszenie danej substancji do EMCDDA.

- **Dodatkowe informacje**

Komisja Europejska – polityka kontroli narkotyków:

http://ec.europa.eu/justice/anti-drugs/index_pl.htm

Badanie Eurobarometru z 2011 r. na temat stosunku młodzieży do narkotyków:

http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_330_en.pdf

Europejskie sprawozdanie z 2013 r. na temat narkotyków opracowane przez Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA):

<http://www.emcdda.europa.eu/edr2013>

Strona internetowa Viviane Reding, wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej i komisarz UE ds. sprawiedliwości:

<http://ec.europa.eu/reding>

Strategia antynarkotykowa UE na lata 2013–2020:

[\[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:402:0001:0010:en:PDF\]\(http://lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:402:0001:0010:en:PDF\)](http://eur-</p></div><div data-bbox=)

DECYZJA RADY 2005/387/WSiSW z dnia 10 maja 2005 r. w sprawie wymiany informacji, oceny ryzyka i kontroli nowych substancji psychoaktywnych:

[\[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:127:0032:0037:PL:PDF\]\(http://lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:127:0032:0037:PL:PDF\)](http://eur-</p></div><div data-bbox=)

15. OCHRONA ZDROWIA - Raport na temat nierówności zdrowotnych: coraz mniejsze różnice w średniej długości życia i w śmiertelności niemowląt w UE

Według opublikowanego 9 września 2013 r. raportu Komisji Europejskiej odnotowywane w przeszłości znaczące różnice między państwami UE pod względem średniej długości życia, a także śmiertelności niemowląt obecnie się wyrównują. Różnica między najdłuższą i najkrótszą średnią długością życia w UE-27 zmniejszyła się o 17 proc. w latach 2007–2011 w przypadku mężczyzn i o 4 proc. w latach 2006–2011 w przypadku kobiet. Jeśli chodzi o śmiertelność niemowląt, rozbieżność między krajami UE o najwyższym i najniższym wskaźniku zmniejszyła się z 15,2 do 7,3 na 1 000 żywych urodzeń w latach 2001–2011. Średni wskaźnik śmiertelności niemowląt w UE również spadł w tym okresie – z 5,7 do 3,9 na 1 000 żywych urodzeń.

W raporcie wskazano pewne postępy w realizacji unijnej strategii dotyczącej nierówności w zakresie zdrowia – „Solidarność w zdrowiu” – stwierdzono jednak, że konieczne jest więcej działań na poziomie lokalnym, krajowym i unijnym.

Europejski komisarz ds. zdrowia **Tonio Borg** powiedział: „W ciągu kilku ostatnich lat znacząco zmniejszyliśmy nierówności pod względem zdrowia i średniej długości życia, a szczególnie śmiertelności niemowląt w Unii Europejskiej. Jest to powód do zadowolenia. Musimy jednak z niezachwianą determinacją dążyć do zniwelowania ukazanych w raporcie wciąż istniejących różnic między grupami społecznymi, regionami i państwami członkowskimi. Działanie na rzecz wyeliminowania nierówności pod względem zdrowia w Europie musi pozostać priorytetem na wszystkich szczeblach.”

- **Nierówności zdrowotne między krajami, regionami i grupami społecznymi**

- Najwyższy wskaźnik średniej długości życia dla mężczyzn ma Szwecja – 79,9 roku – czyli o prawie 12 lat więcej niż państwo członkowskie o najniższym wskaźniku (68,1).
- Wskaźnik średniej długości życia kobiet jest najwyższy we Francji – 85,7 – czyli o 8 lat więcej niż w państwie członkowskim o najniższej średniej długości życia kobiet (77,8 roku).
- Jeśli chodzi o lata zdrowego życia u mężczyzn, różnica między najniższym a najwyższym wskaźnikiem w UE wynosi 19 lat (dane za rok 2011). W przypadku kobiet jest ona niemal równie wysoka i wynosi 18,4.
- W 2010 r. różnica między wskaźnikiem średniej długości życia w chwili urodzenia między najbardziej i najmniej uprzywilejowanym regionem w UE wynosiła 13,4 roku w przypadku mężczyzn i 10,6 roku w przypadku kobiet.
- W tym samym roku w UE było siedem regionów, gdzie wskaźnik śmiertelności niemowląt przekraczał 10 na 1 000 żywych urodzeń. Był on 2,5 raza wyższy niż średnia UE wynosząca 4,1/1 000.
- W 2010 r. różnica szacowanej średniej długości życia 30-letnich mężczyzn między grupami najbardziej i najmniej wykształconymi wahała się od około 3 do 17 lat w różnych państwach członkowskich. W przypadku kobiet różnica ta była nieco mniejsza – od 1 roku do 9 lat.

- **Przyczyny nierówności zdrowotnych**

W raporcie zbadano różne czynniki powodujące nierówności zdrowotne i stwierdzono, że **społeczne nierówności tego typu wynikają z dysproporcji w warunkach życia codziennego oraz czynników takich jak dochód, poziom bezrobocia oraz wykształcenia**. Znalaziono wiele przykładów powiązań między czynnikami ryzyka dla zdrowia, w tym paleniem tytoniu i otyłością, a sytuacją społeczno-ekonomiczną.

- **Zmniejszanie nierówności zdrowotnych w UE**

W 2009 r. Komisja przyjęła strategię dotyczącą nierówności zdrowotnych, zatytułowaną „Solidarność w zdrowiu: zmniejszanie nierówności zdrowotnych w UE”. Opublikowany raport zawiera analizę z postępów w zakresie **pięciu głównych wyzwań** określonych w tej strategii: 1) zmniejszania różnic zdrowotnych w ramach ogólnego rozwoju społecznego i gospodarczego; 2) doskonalenia zasobów danych i zaplecza wiedzy; 3) budowania zaangażowania społecznego; 4) spełniania potrzeb grup będących w trudnej sytuacji społecznej; 5) zwiększania wkładu ze strony polityki UE.

Ogólnie rzecz biorąc, działania Komisji mają na celu zarówno wsparcie rozwoju polityki w państwach UE, jak i zwiększenie wkładu polityki unijnej w niwelowanie nierówności zdrowotnych. Głównym motorem tych starań jest realizowane obecnie [wspólne działanie](#) zaplanowane na lata 2011–2014.

Osiągnięcie celów strategii „Europa 2020” na rzecz wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu ma zasadnicze znaczenie dla rozwiązania problemu nierówności zdrowotnych. W lutym 2013 r. w ramach pakietu dotyczącego inwestycji społecznych Komisja przyjęła dokument na temat inwestycji na rzecz zdrowia. W dokumencie tym zacieśniono związek między unijną polityką zdrowotną a reformami krajowych systemów opieki zdrowotnej i położono nacisk na: inteligentne inwestycje na rzecz stabilnych systemów opieki zdrowotnej; inwestowanie w ludzkie zdrowie; oraz inwestycje w zmniejszanie nierówności zdrowotnych.

Program UE w dziedzinie zdrowia, Fundusz Spójności i fundusze strukturalne, jak również fundusze na rzecz badań i innowacji (Horyzont 2020) mogą wspierać inwestycje w zdrowie w całej Unii Europejskiej.

Pełny raport i więcej informacji na temat działania UE w celu zmniejszania nierówności zdrowotnych można znaleźć na stronie

http://ec.europa.eu/health/social_determinants/policy/index_pl.htm

Strategia dotycząca nierówności zdrowotnych, zatytułowana „Solidarność w zdrowiu: zmniejszanie nierówności zdrowotnych w UE”:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0567:FIN:PL:HTML>

Inwestycje na rzecz zdrowia:

http://ec.europa.eu/health/strategy/docs/swd_investing_in_health.pdf

Strona internetowa komisarza Tonio Borga:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/borg/index_en.htm

16. OCHRONA ZDROWIA - Komisja wnosi przeciwko Polsce sprawę do Trybunału Sprawiedliwości w związku z nieprzestrzeganiem przepisów UE dotyczących jakości i bezpieczeństwa tkanek i komórek ludzkich

Komisja podjęła 26 wrzesień 2013 decyzję o wniesieniu do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości sprawy przeciwko Polsce, gdyż ta nie przestrzega przepisów UE dotyczących jakości i bezpieczeństwa tkanek i komórek ludzkich.

Tkanki i komórki ludzkie, takie jak szpik kostny, ścięgna, komórki jajowe i rogówka, są wykorzystywane w opiece zdrowotnej do celów leczenia wielu różnych chorób i urazów u ludzi. Przeszczepianie tkanek i komórek potencjalnie stwarza ryzyko przenoszenia chorób. Dlatego tak ważne jest przestrzeganie przepisów UE, które zapewniają jakość i bezpieczeństwo tkanek i komórek od momentu ich pobrania do momentu przeszczepienia. Taki właśnie cel przyświeca dyrektywie 2004/23/WE i dyrektywom wykonawczym.

Polska w niepełny sposób transponowała przepisy odpowiednich dyrektyw. Polska nie stosuje bowiem przepisów dyrektywy dotyczących jakości i bezpieczeństwa do trzech kategorii tkanek i komórek objętych przepisami unijnymi: do komórek rozrodczych, tkanek zarodkowych i tkanek płodu. Mimo że kwestia przeszczepiania tkanek i komórek jest regulowana prawem krajowym, Polska nie zgłosiła Komisji żadnych zakazów ani ograniczeń dotyczących wspomnianych kategorii.

Dnia 25 stycznia 2013 r. Komisja wystosowała do Polski uzasadnioną opinię, prosząc o uzupełnienie transpozycji odpowiednich dyrektyw. Polska do tej pory nie wywiązała się z tego obowiązku, mimo wielu wezwań Komisji w tej sprawie.

- **Dodatkowe informacje**

Więcej informacji na temat polityki UE dotyczącej jakości i bezpieczeństwa tkanek i komórek ludzkich:

http://ec.europa.eu/health/blood_tissues_organs/tissues/index_pl.htm

17. POLITYKA ZATRUDNIENIA - Europejski Monitor Wolnych Stanowisk Pracy pokazuje możliwości zatrudnienia w sektorze opieki zdrowotnej

W opublikowanym w dniu 9 września 2013 r. przez Komisję Europejską **Europejskim Monitorze Wolnych Stanowisk Pracy** potwierdzono, że zwiększa się popyt na siłę roboczą w sektorze opieki zdrowotnej. **Zatrudnienie w sektorze opieki zdrowotnej w UE w latach 2008–2012 wzrastało o niemal 2 proc. rocznie.** Na taki stan złożyło się kilka czynników: starzenie się społeczeństwa, postęp technologiczny i rozwój metod leczenia, wyższe oczekiwania co do jakości usług oraz większy nacisk na profilaktykę zdrowotną. W 2012 r. w sektorze zdrowia zatrudniono prawie milion osób.

Monitor wskazuje jednak na ogólny spadek popytu na rynku pracy UE, gdzie w czwartym kwartale 2012 r. było o 6 proc. mniej wolnych miejsc pracy niż w ostatnim kwartale 2011 r. Liczba osób zatrudnionych w większości głównych grup zawodowych zmniejszyła się w czwartym kwartale 2012 r., a w przypadku „specjalistów” po raz pierwszy od drugiego kwartału 2010 r. liczba ta spadła (o 5 proc.).

Zawody, w których wzrost liczby pracowników był najwyższy to - po pracownikach opieki osobistej w usługach zdrowotnych- programiści i analitycy oprogramowania, pracownicy sekretariatu, brygadziści w górnictwie, przemyśle przetwórczym i budownictwie oraz nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli.

László Andor, komisarz ds. zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego, stwierdził, że: „Europejski Monitor Wolnych Stanowisk Pracy pozwala osobom poszukującym pracy na określenie sektorów, w których perspektywy znalezienia pracy są najlepsze. Pomaga on również organom publicznym inwestować w szkolenie pracowników o odpowiednich kwalifikacjach tak, aby uniknąć niedoborów. Najnowsze sprawozdanie potwierdza, że opieka zdrowotna jest jednym z sektorów o największym potencjale do tworzenia miejsc pracy w Europie, a co za tym idzie, w którym inwestycje w szkolenia są pilne”.

W okresie od czwartego kwartału 2011 r. do czwartego kwartału 2012 r. **opieka osobista w usługach zdrowotnych plasowała się na pierwszym miejscu wśród najszybciej rozwijających się zawodów.** Na liście **25 najszybciej rozwijających się zawodów** mieszczą się trzy inne zawody z branży zdrowotnej: **pielęgniarki i położne, technicy medyczni i farmaceutyczni i inne zawody w domenie zdrowia takie jak dentyści, farmaceuci i fizjoterapeuci.** **W perspektywie średniookresowej najbardziej obiecujące perspektywy zatrudnienia dotyczą pielęgniarek/pielęgniarzy i położnych.**

W sprawozdaniu zwraca się również uwagę na ewentualny problem wielu krajów dotyczący konieczności radzenia sobie ze starzenia się siły roboczej w sektorze opieki zdrowotnej. Na przykład w Bułgarii i w krajach bałtyckich ponad 40 proc. pracowników służby zdrowia ma od 50 do 64 lat, co znacznie przewyższa unijną średnią.

Wzrost zatrudnienia w sektorze opieki zdrowotnej kontrastuje z ogólnym trendem pokazanym w Europejskim Monitorze Wolnych Stanowisk Pracy, wskazującym na spadek zatrudnienia o około 4 proc. w UE-27 w okresie między czwartym kwartałem 2011 r. i 2012 r. W większości głównych grup zawodowych zatrudnienie spadło; po raz pierwszy od drugiego kwartału 2010 r. zmniejszyło się także w przypadku pracowników wysoko wykwalifikowanych. Jednocześnie zatrudnianie osób z wyższym wykształceniem wzrosło o 2 proc., co może wskazywać na to, że więcej wysoko wykwalifikowanych pracowników podjęło pracę poniżej kwalifikacji.

Potencjał wzrostu liczby miejsc pracy w zakresie opieki długoterminowej był głównym przedmiotem konferencji na temat „[Liczniejszych i lepszych miejsc pracy w domowych usługach opiekuńczych](#)” organizowanej dnia 12 września br. w Brukseli przez Europejską Fundację na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound).

- **Kontekst**

Na znaczenie sektora opieki zdrowotnej w tworzeniu nowych miejsc pracy w Europie zwrócono uwagę w pakiecie Komisji dotyczącym zatrudnienia z kwietnia 2012 r. zawierającym [dokument roboczy służb Komisji na temat Planu działań dotyczącego pracowników opieki zdrowotnej w UE.](#)

Z danych Europejskiego Monitora Wolnych Stanowisk Pracy wynika, że mniej więcej co dziesiąty pracownik w UE jest zatrudniony bezpośrednio przez sektor opieki zdrowotnej, a Niemcy i Wielka Brytania zatrudniają około 60 proc. ogółu pracowników służby zdrowia w UE-27.

Sprawozdanie Komisji Europejskiej na temat wolnych miejsc pracy i zatrudnienia w Europie za 2012 r. pokazuje, że zawody w sektorze opieki zdrowotnej są w Europie najbardziej problematyczne i wiążą się z trudnościami w obsadzaniu stanowisk.

Analiza najważniejszych tendencji w przypadku pielęgniarek i położnych w Panoramic **umiejętności UE** pokazuje, że dysproporcja między popytem a podażą wynika z różnych czynników: niewystarczającej liczby pielęgniarek, konkurencji na rynku zatrudnienia pielęgniarek pomiędzy pracodawcami z całego świata, dużego popytu na nowych pracowników w obliczu rosnącej liczby pielęgniarek i położnych zbliżających się do wieku emerytalnego, wysokiego wskaźnika zaniechania, wynagrodzenia i warunki pracy, jak również niechęci do podjęcia ciężkiej fizycznej pracy.

Europejski Monitor Wolnych Stanowisk Pracy jest kwartalnikiem publikowanym przez Dyрекcję Generalną ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego Komisji Europejskiej. Publikacja ta jest częścią inicjatywy przewodniej strategii „Europa 2020” pt. „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”.

- **Dodatkowe informacje**

Wiadomości na stronie DG ds. Zatrudnienia:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&langId=pl>

[Dodatkowe informacje nt. Europejskiego Monitora Wolnych Stanowisk Pracy](#)

Strona internetowa komisarza László Andora:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/andor/index_en.htm

Zaprenumeruj bezpłatny elektroniczny [biuletyn informacyjny Komisji Europejskiej na temat zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego](#)

Panorama umiejętności UE:

<http://euskillspace.ec.europa.eu/default.aspx>

Sprawozdanie Komisji Europejskiej na temat wolnych miejsc pracy i zatrudnienia w Europie za 2012 r.:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=7267&type=2&furtherPubs=yes>

Pakiet dotyczący zatrudnienia:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/andor/headlines/news/2012/04/20120418_en.htm

Europejski Monitor Wolnych Stanowisk Pracy:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=955&langId=en>

18. PRAWA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ - Badanie wskazuje, że około 35% miejsc pracy w UE jest związane z sektorami korzystającymi w dużym stopniu z praw własności intelektualnej

Komisja Europejska z zadowoleniem przyjęła 30 września 2013 r. publikację badania dotyczącego praw własności intelektualnej, przeprowadzonego wspólnie przez Europejski Urząd Patentowy (EPO) i Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (OHIM). W badaniu pt. „Sektory intensywnie korzystające z praw własności intelektualnej: wkład w dokonania gospodarcze i zatrudnienie w Europie” (wrzesień 2013 r.) zmierzono znaczenie praw własności intelektualnej dla unijnej gospodarki. Główne ustalenia analizy pokazują, że około 39% całkowitej działalności gospodarczej w UE (o wartości około 4,7 bn EUR rocznie) jest wynikiem aktywności sektorów korzystających z praw własności intelektualnej, około 26% wszystkich miejsc pracy w UE (56 mln miejsc pracy) sektory te zapewniają bezpośrednio, natomiast kolejne 9% miejsc pracy w UE wynika pośrednio z działalności takich sektorów.

Komisarz ds. rynku wewnętrznego i usług, **Michel Barnier**, powiedział: „Jestem przekonany, że prawa własności intelektualnej odgrywają bardzo ważną rolę w pobudzaniu innowacyjności i kreatywności. Z zadowoleniem przyjmuję opublikowanie tego badania – jest to potwierdzenie, że warto promować prawa własności intelektualnej, gdyż ma to pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy i miejsca pracy. Pomoże nam ono również w dalszym kształtowaniu polityki opartym na faktach. Badanie to pokazuje, że korzystanie z praw własności intelektualnej w gospodarce jest wszechobecne: od branży zaawansowanych technologii po producentów sprzętu sportowego, zabawek i gier komputerowych, wszyscy intensywnie korzystają nie z jednego, ale często z wielu rodzajów praw własności intelektualnej”.

Benoît Battistelli, przewodniczący Europejskiego Urzędu Patentowego (EPO), powiedział: „Ta analiza pokazuje, że korzyści płynące z patentów i praw własności intelektualnej nie występują jedynie w teorii. Dla przedsiębiorstw stawiających na innowacje wartości niematerialne stały się niezmiernie ważne. Dotyczy to w

szczególności MŚP, ale także ośrodków badań naukowych i uniwersytetów – patenty często ułatwiają zdobycie kapitału i partnerów biznesowych. Aby pozostać konkurencyjną w światowej gospodarce, Europa musi jeszcze bardziej wspierać rozwój i wykorzystanie nowych technologii i innowacji.”

António Campinos, przewodniczący Urzędu Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (OHIM), powiedział: „Badanie to jest wynikiem ścisłej współpracy ekspertów z różnych instytucji i państw, stosujących przejrzystą i powtarzalną metodologię. Podjęto w nim próbę odpowiedzi na fundamentalne pytanie: jakie znaczenie dla miejsc pracy, PKB i handlu w Unii mają sektory związane z prawami własności intelektualnej? Uzyskaliśmy jasną odpowiedź: mają ogromne znaczenie.”

Badanie koncentruje się na gospodarce unijnej. Za sektory intensywnie korzystające z praw własności intelektualnej uznano w nim branże, w których rejestruje się więcej praw własności intelektualnej w przeliczeniu na jednego pracownika niż w innych sektorach lub w przypadku których korzystanie z praw własności intelektualnej stanowi nieodłączną cechę działalności. Branże te wybierane są na poziomie UE, zatem intensywność korzystania z praw własności intelektualnej mierzona jest w skali unijnej.

W badaniu stwierdza się również, że:

- średnie wynagrodzenie w sektorach intensywnie korzystających z praw własności intelektualnej jest o ponad 40% wyższe niż w innych gałęziach przemysłu;
- przykłady sektorów intensywnie korzystających z praw własności intelektualnej obejmują:
  - produkcję narzędzi ręcznych mechanicznych (patenty),
  - produkcję podstawowych produktów farmaceutycznych (znaki towarowe),
  - produkcję zegarów i zegarków (wzory),
  - wydawanie książek (prawa autorskie) oraz
  - przetwórstwo mleka i wyrób serów (oznaczenia geograficzne);
- setki branż, takich jak usługi związane z usługami finansowymi i ubezpieczeniami, agencje reklamowe, produkcja lodów, tapet, wina, oświetlenie elektryczne i artykuły gospodarstwa domowego, telekomunikacja satelitarna czy wydobywanie ropy naftowej i gazu – również intensywnie korzystają z praw własności intelektualnej, a w wielu korzysta się z więcej niż jednego takiego prawa jednocześnie.

Wykaz wszystkich sektorów intensywnie korzystających z praw własności intelektualnej znajduje się w dodatku do sprawozdania.

Badanie to bazuje na podobnej analizie przeprowadzonej w 2012 r. przez amerykański Urząd Patentów i Znaków Towarowych oraz biuro ds. gospodarki i statystyki. Ustalenia zawarte w tej analizie dotyczące amerykańskiej gospodarki są porównywalne z ustaleniami badania OHIM/EPO w odniesieniu do gospodarki UE.

-
- **Badanie jest dostępne na stronach internetowych:**

Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (OHIM)

<http://oami.europa.eu>

Europejski Urząd Patentowy (EPU)

<http://www.epo.org/>

- **Więcej informacji na temat praw własności intelektualnej znajduje się na stronie:**

http://ec.europa.eu/internal_market/intellectual-property/studies/index_en.htm

Opracowała:
Dr Magdalena Skulimowska⁵

---

⁵ Na podstawie informacji Komisji Europejskiej.

